

**Företagsekonomiska institutionen
EKONOMIHÖGSKOLAN VID
LUNDS UNIVERSITET**

**Examensarbete
FEKK01
Januari 2008**

Problemområden inom K2-regelverket – kommer redovisningen för små företag att förändras?

Författare

Madelene Abrahamsson
Sofia Madsen
Malin Nilsson
Fredrik Renå

Handledare

Erling Green
Carl-Michael Unger

Sammanfattning

Examensarbetets titel:	Problemområden inom K2-regelverket – kommer redovisningen för små företag att förändras?
Seminariedatum:	17 januari 2008
Ämne/kurs:	FEKK01, Examensarbete kandidatnivå, 15 poäng
Författare:	Madelene Abrahamsson, Sofia Madsen, Malin Nilsson, Fredrik Renå
Handledare:	Erling Green, Carl-Michael Unger
Fem Nyckelord:	K2-regelverket, redovisning, BFNs Allmänna råd för K2, förenklade redovisningsregler, problemområden
Syfte:	Syftet med examensarbetet är att analysera om BFN stötte på problem vid upparbetningen, samt om vår expert och redovisningsekonomerna tror samma problem kommer att uppstå vid tillämpningen. Ändamålet är även att beskriva varför dessa kommer att bli problematiska och om andra problem kommer att uppstå.
Metod:	I examensarbetet tillämpar vi ett deduktivt arbetssätt med en intensiv utformning. Vi har använt en kvalitativ metodansats och genomfört intervjuer med öppna frågor vid vår datainsamling.
Teoretiskt perspektiv:	I teorin beskrivs gällande regelverk och kommande K2-regelverket för belysta problemområden samt definitioner av olika organ.
Empiri:	Vi har genomfört intervjuer med Bokföringsnämnden och en redovisningsexpert, Sven-Inge Danielsson. Dessa två källor är våra huvudrespondenter. Vidare har vi genomfört intervjuer med revisorer, redovisningskonsulter och redovisningsspecialister på fem redovisningsbyråer.
Slutsats:	De problemområden som redovisningsekonomerna nämner kommer inte att bli några större problem för K2-företagen, eftersom de flesta företag redan tillämpar reglerna som kommer att ingå i K2-regelverket. BFN vill inte ha komplicerad redovisning i K2, därmed får de företag som har komplicerad verksamhet och specifika krav på sin redovisning istället tillämpa K3-regelverket. Undersökningen visar även att övergången från gällande regelverk till K2-regelverket kommer att medföra problem.

Abstract

- Title:** Problem areas within the K2-regulations – will accounting for small companies change?
- Seminar date:** January 17th, 2008
- Course:** FEKK01, Degree Project Undergraduate level, Business Administration, Undergraduate level, 15 University Credits Points (UPC)
- Authors:** Madelene Abrahamsson, Sofia Madsen, Malin Nilsson, Fredrik Renå
- Advisors:** Erling Green, Carl-Michael Unger
- Key words:** K2-regulations, accounting, “BFNs Allmänna råd för K2”, simplified accounting rules, problems
- Purpose:** The degree thesis purpose is to analyse if BFN found problems at the reprocessing and if our expert and accounting-economists think the same problems will arise when applied. The purpose is also to describe why these problems will be problematic and if others will arise.
- Methodology:** In the degree thesis we apply a deductive way of working with an intensive design. We have used a qualitative approach and for the interviews we used open questions to collect data.
- Theoretical perspective:** Contains a description of present regulations and the future K2-regulations for illustrated problems and definitions for different authorities.
- Empirical foundation:** We made interviews with BFN and one accounting expert, Sven-Inge Danielsson. These two sources are our main correspondents. We also made personal interviews with auditors, accounting consults and accounting specialists on five accounting offices.
- Conclusions:** The problem areas that are mentioned by our accounting-economists will not be big problems for K2-companies, because most of the companies already apply the rules that will be included in the K2-regulation. BFN will not have complicated accounting in K2, so these companies that have complicated activities and specified demands on their accounting, will have to apply the K3-regulation. The survey also shows that the transitions from present regulations to future K2-regulations will result in problems.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Problemdiskussion.....	4
1.3 Problemformulering	5
1.4 Syfte.....	6
1.5 Avgränsningar	6
1.6 Examensarbetets fortsatta disposition	7
2. Metod.....	8
2.1 Inledning	8
2.2 Induktivt kontra deduktivt arbetsätt	9
2.3 Intensiv kontra extensiv utformning.....	9
2.4 Metodansats	10
2.4.1 Kvantitativ kontra kvalitativ metod	10
2.5 Urval av respondenter.....	10
2.5.1 Expertorgan	10
2.5.2 Redovisningsekonomer.....	11
2.6 Datainsamling	12
2.6.1 Primärdata	12
2.6.2 Sekundärdata	13
2.7 Validitet – giltighet och relevans	14
2.8 Reliabilitet – tillförlitlighet och trovärdighet.....	14
2.9 Källkritik.....	15
2.9.1 Källkritik av primärdata.....	15
2.9.2 Källkritik mot sekundärdata	16
3. Teoretiskt perspektiv	17
3.1 Bokföringsnämnden	17
3.2 Redovisningsrådet	18
3.3 Gränsvärden	18
3.4 Ny indelning av företag	19
3.5 K2-regelverket.....	20
3.6 Problemområden	21
3.6.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar	21
3.6.2 Materiella anläggningstillgångar	23
3.6.2.1 Avskrivning på maskiner och inventarier	23
3.6.2.2 Uppskrivning	24
3.7 Försiktighetsprincipen	25
3.8 Allmänna skillnader.....	26
3.8.1 Kostnadsslagsindelad kontra funktionsindelad resultaträkning	26
3.8.2 Regelbaserat kontra principbaserat.....	26

4. Empiri	28
4.1 Expertorgan.....	28
4.1.1 Bokföringsnämnden.....	28
4.1.2 SRF - Sven-Inge Danielsson	29
4.1.2.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar	30
4.1.2.2 Avskrivning på maskiner och inventarier	31
4.1.2.3 Intäktsredovisning.....	31
4.1.2.4 Uppskrivning	31
4.1.2.5 Övriga synpunkter.....	32
4.2 Redovisningsekonomer.....	32
4.2.1 Presentation av redovisningsekonomer.....	33
4.2.2 Övergripande sammanfattning av intervjuer.....	34
4.2.2.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar	35
4.2.2.2 Avskrivning av maskiner och inventarier	36
4.2.2.3 Uppskrivning	36
4.2.2.4 Övriga synpunkter.....	36
5. Analys	39
5.1 Orsaker till ny företagsklassificering.....	39
5.2 Utkast till allmänt råd	40
5.3 Belysta problem.....	40
5.3.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar	41
5.3.2 Avskrivning av maskiner och inventarier	42
5.3.3 Uppskrivningar	43
5.3.4 Övergångsproblematik.....	44
5.3.4. Övriga problem.....	45
5.3.4.1 Kostnadsslagsindelad kontra funktionsindelad resultaträkning	45
5.3.4.2 Regelbaserat kontra principbaserat	46
5.3.4.3 Försiktighetsprincipen.....	46
5.3.4.4 SAMROB	47
6. Avslutande diskussion	48
6.1 Problemområde inom K2-regelverket	48
6.2 Slutsatser	49
6.3 Fortsatt forskning	51
Källförteckning	52
Appendix	54
Bilaga 1.....	54
Bilaga 2.....	56
Bilaga 3.....	57

Förkortningar

BFN	Bokföringsnämnden
BFNAR	Bokföringsnämndens allmänna råd
EU	Europeiska Unionen
IAS	International Accounting Standards
IFRS	International Financial Reporting Standards
RR	Redovisningsrådet
SAMROB	Sambandet mellan redovisning och beskattning
SRF	Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
URA	Redovisningsrådets akutgrupp
ÅRL	Årsredovisninglagen

Definitioner

10/24-företag	Gammal företagsklassificering enligt ÅRL, där företag fick ha högst 10 anställda och 24 miljoner kronor i nettovärde på tillgångarna för att definieras som ett litet företag
50-25-50	Gällande företagsklassificering enligt ÅRL, där företag måste uppfylla minst två av följande kriterier för att benämnas som större företag; minst 50 anställda, minst 25 miljoner i balansomslutning eller minst 50 miljoner i nettoomsättning. Samma kriterier måste uppfyllas två år i rad
Aktivera	Företag redovisar tillgången i balansräkningen
Expertorgan	Claes Ericsson från Bokföringsnämnden och Sven-Inge Danielsson från Sveriges Redovisningskonsulters Förbund

K1	Enskild näringsidkare och små handelsbolag ägda av fysiska personer där de högst får ha en nettoomsättning på 3 miljoner kronor
K2	Små aktiebolag och ekonomiska föreningar som inte uppfyller kraven för stora företag, det vill säga 50-25-50
K3	Stora aktiebolag och ekonomiska föreningar, vilka redovisas som stora företag
K4	Noterade företag och koncerner
K-regelverken	I regelverken ingår reglerna för K1, K2, K3 och K4
Kostnadsföra	Redovisa kostnaden direkt i resultaträkningen
Prisbasbelopp	Uppgår till 40 300 kronor år 2007
Redovisningsekonomer	Avser revisorer, redovisningskonsulter och redovisnings-specialister
Respondenter	Innefattar expertorgan och redovisningsekonomer
Små företag	De företag som uppfyller högst ett av följande kriterier; högst 50 anställda, högst 25 miljoner i balansomslutning eller högst 50 miljoner i nettoomsättning. Benämns även som mindre företag
Stora företag	De företag som uppfyller minst två av följande kriterier; 50 anställda, 25 miljoner i balansomslutning eller 50 miljoner i nettoomsättning. Samma kriterier måste uppfyllas två år i rad. Benämns även som större företag

1. Inledning

Examensarbetets inledande kapitel kommer först att behandla bakgrunden till arbetet, därefter presenterar vi vår problemdiskussion och problemformulering. Detta leder fram till vårt syfte som ska genomsyra hela examensarbetet. Avslutningsvis presenterar vi avgränsningar, definitioner och fortsatt disposition.

1.1 Bakgrund

Sedan Sveriges inträde i EU har många förändringar skett inom svensk lagstiftning. Inom området redovisning och revision är målet att harmonisera Sveriges redovisningsregler och normer med övriga EU-länders¹. Som ett led i denna harmonisering har Bokföringsnämnden (BFN) på uppdrag av Sveriges regering arbetat fram en ny klassificering av företag. Denna klassificering grundar sig på liknande gränsvärden som används inom EU.² Harmoniseringen är inte den enda orsaken till en förändring utan regeringen vill även underlätta för de små företagens redovisning³.

Under 2003 beslöt regeringen att ge BFN ett uppdrag att utforma ett nytt regelverk i samarbete med Skatteverket och andra intresseorganisationer⁴. I februari 2004 började BFN att ändra normgivningen, för att få nya förenklade regelverk för samtliga företag i Sverige. Syftet var att arbeta fram ett samlat regelverk som ska mynna ut i fyra olika företagsklassificeringar. Dessa benämns K1, K2, K3 och K4. Det kommer att bli en indelning efter storleken på företaget, där K1 klassificeringen representerar de minsta

¹Regeringskansliet, "Förenklade redovisningsregler, mm" (2006)

² Ibid

³ Bengtsson, Anders, "Framtidens redovisningsregler för onoterade företag" Balans 6-7 (2004) s. 25ff

⁴ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

företagen och K4 representerar de största företagen.⁵ K3-regelverket kommer att bli huvudalternativet⁶. Det är tillåtet för företag att tillämpa högre klassificeringars regelverk även om de inte uppfyller kriterierna för nästa klassificering. Möjligheterna att tillämpa en lägre klassificering kommer att vara begränsad.⁷

Klassificering	Bolagsform	Kriterier
K1	Enskilda näringsidkare och små handelsbolag som ägs av fysiska personer	Nettoomsättningen får högst uppgå till 3 miljoner kronor
K2	Små aktiebolag och ekonomiska föreningar	Får uppfylla högst ett av följande kriterier: <ul style="list-style-type: none"> • 50 anställda • 25 miljoner kronor i balansomslutning • 50 miljoner kronor i nettoomsättning
K3	Stora aktiebolag och ekonomiska föreningar	<ul style="list-style-type: none"> • Ska uppfylla minst två av kriterierna som gäller för K2 (Se ovan) • Samma kriterier måste uppfyllas två år i rad
K4	Noterade företag och koncerner	Börsnoterade företag och de företag som måste upprätta koncernredovisning

Figur 1: Abrahamsson, Madsen, Nilsson & Renå

I dagsläget är regelverken för K1 och K4 färdigställda⁸. K1-regelverket tillämpas av enskilda näringsidkare och började gälla den 1 januari 2007⁹. Företag som ska tillämpa IFRS/IAS, det vill säga noterade företag i Sverige, klassificeras som K4-företag. Detta regelverk började gälla den 1 januari 2005.¹⁰ I skrivande stund ska reglerna för K2-

⁵ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

⁶ BFN, www.bfn.se/aktuellt/ny_normgivning.pdf, 2007-11-09

⁷ Eriksson, Claes, Bokföringsnämnden, telefonintervju, 2007-11-23

⁸ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

⁹ BFN, www.bfn.se/aktuellt/ny_normgivning.pdf, 2007-11-09

¹⁰ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

företag vara färdigställda den 1 maj 2008 men dessa regler är fortfarande på remiss¹¹. Det är därför fortfarande oklart om detta regelverk kommer att börja gälla vid den utsatta tidpunkten. I första hand ska BFN göra klart reglerna för K2-företagen och därefter ska en remiss angående K3-reglerna lämnas till berörda remissinstanser¹².

Vårt val av K2-regelverket grundades på att K1 redan är färdigställt¹³ och att dessa små företag inte har särskilt komplicerad verksamhet. K3-regelverket är ännu inte upparbetat eftersom BFN ville upprätta K2-regelverket före K3.¹⁴ Vi valde bort K4 eftersom Sverige endast har ett fåtal företag som klassificeras som K4-företag, vilka redan följer det internationella regelverket IFRS/IAS¹⁵. K1, K3 och K4 valdes bort eftersom vi anser att K2 kommer att beröra många av Sveriges företag samt att det är ett intressant och högst aktuellt område där det sker stora förändringar.

Det har tidigare gjorts ett antal studier angående förenklade redovisningsregler för små företag, K2-företag. Trots det anser vi att ämnet för vårt examensarbete är av högsta relevans, då detta regelverk ännu inte är färdigställt. Vi anser att det finns ett gap i tidigare studier då flertalet av dessa behandlar BFNs tidigare utkast till det allmänna rådet. Ett reviderat utkast gavs ut i februari 2007, vilket det ännu inte har hunnits göra speciellt många studier inom. Dessa studier har belyst jämförelser mellan BFNs K2-regelverk och IASBs Small and Medium-sized Enterprise-projekt. Andra studier har endast berört ett specifikt område inom K2-regelverket, exempelvis varulager. Därför tycker vi det är viktigt att belysa vilka problem som redovisningsekonomerna kommer att stöta på vid tillämpning av K2-regelverket.

¹¹ Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

¹² BFN, www.bfn.se/aktuellt/aktuellt/pagaende.aspx, 2007-11-09

¹³ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

¹⁴ Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

¹⁵ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

1.2 Problemdiskussion

På senare år har kritik vuxit fram för det gällande regelverket som behandlar de onoterade företagen¹⁶, då detta regelverk anses vara för stort och svårtillämpat. Trots att dessa företag inte har många intressenter, i de flesta fall bara stat och långivare, är vikten av korrekt finansiell information ändå viktig. Komplexiteten i gällande regelverk medför att denna information kan bli missvisande¹⁷. Som ett exempel på detta nämner Sven-Inge Danielsson, redovisningskonsult, att med det gällande regelverket kan bolagen söka vägledning i olika redovisningsregler¹⁸. För att detta ska fungera krävs det att företag lämnar utförliga upplysningar om hur valet av redovisningsregler påverkar företagets resultat och ekonomiska ställning¹⁹. Det komplexa regelsystemet som finns idag har medfört att det har blivit allt svårare för de onoterade företagen att följa gällande regelverk på ett tillfredsställande sätt²⁰. Detta och kravet på EU-harmonisering har lett till att utredningar och genomgångar av gällande regelverk har påbörjats och förväntas vara färdigställda 2012²¹.

Det första utkastet till det allmänna rådet gällande K2-regelverket kom våren 2007 och förde med sig många synpunkter från olika remissinstanser. Synpunkterna medförde att upparbetandet av regelverket var mer tidskrävande än vad BFN hade beräknat. Den största kritiken mot utkastet var riktad mot att små företag inskränks att använda ÅRL fullt ut²². BFN har tagit ett beslut om att företag som tillhör K2-klassificeringen endast får använda kostnadsslagsindelad resultaträkning²³. Remissinstanserna anser att BFN sätter sig över ÅRL när de tar ett beslut om en standardiserad resultaträkning. Instanserna anser även att det är underligt att BFN uppabetar K2-regelverket före K3-regelverket, eftersom K3-regelverket anses vara huvudalternativet.²⁴

¹⁶ Bengtsson, Anders, "Framtidens redovisningsregler för onoterade företag" Balans 6-7 (2004) s. 25ff

¹⁷ Ibid

¹⁸ Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

¹⁹ Bengtsson, Anders, "Framtidens redovisningsregler för onoterade företag" Balans 6-7(2004) s. 25ff

²⁰ Ibid

²¹ Eriksson, Claes, Bokföringsnämnden, telefonintervju, 2007-11-23

²² Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

²³ Eriksson, Claes, Bokföringsnämnden, telefonintervju, 2007-11-23

²⁴ Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

Redovisningsekonomerna är de som har störst intresse av hur K2-regelverket kommer att utformas. Problemet är, som vi nämnt ovan, att gällande regelverk är för komplexa. Trots att det är ett problem, är det även en fördel eftersom redovisningsekonomerna inte behöver stöta på problem som de inte kan lösa med hjälp av olika regelverk. K2-regelverket kommer att innehålla förenklade regler, allt för att uppfylla önskemålen från BFNs uppdragsgivare, regeringen²⁵. Förenklade regler innebär inte med all säkerhet att det kommer bli någon förenkling för företag och dess redovisningsekonomer. Nya problem kommer till stor sannolikhet att uppstå. Dessa redovisningsproblem måste sedan lösas med de begränsade möjligheter som K2-regelverket kommer att ge. Vilka problemområden är det då som redovisningsekonomerna tror kommer att uppstå vid tillämpningen? Vad är det som gör att dessa områden upplevs som problematiska? Det är framför allt dessa frågor som vi anser vara intressanta och relevanta att studera problematiken kring.

1.3 Problemformulering

Problemdiskussionen ovan har för avsikt att placera examensarbetets huvudproblem i ett vidare sammanhang. Dess huvudproblem kan sammanfattas till följande frågeställning:

- *Vilka huvudsakliga problem anser redovisningsekonomerna kommer att uppstå vid tillämpning av K2-regelverket?*

Detta huvudproblem leder fram till följande underfrågor:

- *Blir de problem som redovisningsekonomerna upplever vid tillämpningen samma som BFN hade vid utarbetandet av K2-regelverket?*

²⁵ BFN, www.bfn.se/aktuellt/ny_normgivning.pdf, 2007-11-09

- *Anser redovisningsekonomerna att samma problem kommer att uppstå vid tillämpning av K2-regelverket som vår expert gör?*
- *Vad är det som medför att dessa områden är så problematiska?*
- *Kommer övergångsproblem att uppstå?*

1.4 Syfte

Syftet med examensarbetet är att analysera om BFN stötte på problem vid upparbetningen, samt om vår expert och redovisningsekonomerna tror samma problem kommer att uppstå vid tillämpningen. Ändamålet är även att beskriva varför dessa kommer att bli problematiska och om andra problem kommer att uppstå.

1.5 Avgränsningar

Examensarbetet kommer endast att behandla reglerna för företag som klassificeras som K2-företag. Därmed kommer vi inte att lägga någon vikt vid huruvida problemområdena för K2-företag även kan uppkomma för kategorierna K1, K3 och K4. Vidare kommer examensarbetet endast att behandla de problemområden som merparten av våra respondenter anser vara problematiska vid tillämpning av K2-regelverket. Således tillbringar vi ingen tid på att täcka in samtliga problemområden. Gällande problemområdet redovisning och beskattning, har vi avgränsat oss till att endast beröra sambandet mellan dessa, det vill säga SAMROB.

1.6 Examensarbetets fortsatta disposition

Kapitel 2 Metod

I metodkapitlet redogör vi för hur vi går tillväga vid undersökningen samt presenterar våra val av forskningsansats, metodansats, datainsamling, respondenter och källkritik.

Kapitel 3 Teori

I detta kapitel ger vi en kort beskrivning av K-regelverken samt presenterar de problematiska områden som våra respondenter tror kommer att uppkomma vid tillämpningen av K2-regelverket. Vi presenterar även gällande och kommande regelverk för att skapa en bättre förståelse.

Kapitel 4 Empiri

I empirikapitlet presenterar vi våra respondenter och ger en redogörelse av den information vi erhållit genom intervjuer med BFN, Sven-Inge Danielsson samt intervjuer från sex redovisningsekonomer.

Kapitel 5 Analys

I detta kapitel analyserar vi vårt material från empirin med stöd utifrån teorin.

Kapitel 6 Avslutande diskussion

I kapitlet besvarar vi vår problemformulering, därefter presenterar vi slutsatserna från analyskapitlet. Avslutningsvis ger vi förslag på fortsatt forskning inom området.

2. Metod

I detta metodkapitel ger vi en beskrivning av tillvägagångssättet som vi använt under examensarbetet. Vi redogör inledningsvis för valet av angreppssätt och fortsätter sedan med val av metodansats, datainsamlingsmetod och respondenter. Avslutningsvis för vi en kritisk granskning av metoder och källor som använts.

2.1 Inledning

Syftet med examensarbetet är att analysera om BFN stötte på problem vid uppbyggnaden, samt om vår expert och redovisningsekonomerna tror samma problem kommer att uppstå vid tillämpningen. Ändamålet är även att beskriva varför dessa kommer att bli problematiska och om andra problem kommer att uppstå. Under arbetet har svaren från respondenterna varit underlag för denna undersökning, vilket innebär att det empiriska underlaget har styrt inriktningen och inte varit förankrat i teorin. De problemområden, som vi ansett varit mest relevanta, har vi sedan fördjupat oss i. Det betyder att vi formulerat och avgränsat teorin utifrån dessa områden.

Ett av de viktigaste momenten i examensarbetet är problemformuleringen. En väl formulerad och genomarbetad problemformulering leder till en ökad förståelse under arbetets gång.²⁶ I takt med att vi blev mer insatta i ämnet samt att vi haft möjlighet att kontakta respondenterna vid ytterligare frågor, har detta lett till att problemformuleringen blivit mer konkret och preciserad.

²⁶ Lundahl, Ulf & Skärvad, Per-Hugo, "Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer" (2003), s. 57

2.2 Induktivt kontra deduktivt arbetsätt

Det deduktiva arbetsättet är vanligast vid samhällsvetenskaplig forskning²⁷, det är även detta arbetsätt vi kommer att använda oss av. Grunden i vårt examensarbete är BFNs utkast till det allmänna rådet för mindre aktiebolag. Vi kommer att utgå från detta utkast och undersöka hur bra det kommer att fungera i verkligheten, det vill säga vid tillämpningen. Detta görs genom att intervjua personer med stor kunskap inom området. Det induktiva arbetsättet är motsatsen till det deduktiva arbetsättet, det vill säga utgångspunkten är verkligheten och sedan dras slutsatser om hur verkligheten är utifrån denna²⁸. Eftersom vår undersökning grundar sig i befintliga teorier, det vill säga utkastet från BFN, är ett induktivt arbetsätt inte möjligt.

2.3 Intensiv kontra extensiv utformning

I vår undersökning har vi använt oss av en intensiv utformning, vilket innebär att vi undersöker ett fåtal respondenter på djupet. Vi får då in detaljerad information från dessa, vilket ger oss en god förståelse av deras åsikter inom våra problemområden.²⁹ Nackdelen med den intensiva utformningen blir att resultatet av undersökningen är svårt att generalisera³⁰. I vårt fall är det dock nödvändigt att få så detaljerad information som möjligt för att kunna besvara examensarbetets syfte och problemformulering. Om undersökningens syfte istället hade varit att få ett generaliserbart resultat hade en extensiv utformning varit mer lämplig³¹. Vid tillämpning av denna utformning undersöker vi ett stort antal enheter för att få en bred förståelse³². Detta medför att intervjuerna blir ytliga och den information som erhålls blir inte detaljerad. För att kunna besvara vår problemformulering och syfte är därför en extensiv utformning inte användbar.

²⁷ Bryman, Alan & Bell, Emma, "Företagsekonomiska forskningsmetoder" (2005), s. 23

²⁸ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 34f

²⁹ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 94, 102f

³⁰ Halvorsen, Knut, "Samhällsvetenskaplig metod" (2003), s. 62

³¹ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 100, 103

³² Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 99

2.4 Metodansats

2.4.1 Kvantitativ kontra kvalitativ metod

Valet av vilken metod som ska användas i undersökningen bestäms av dess syfte, antingen används en kvantitativ eller en kvalitativ metod. Vi har valt att använda oss av den kvalitativa metoden som grund för vår undersökning. Framför allt då vi vill ha en djupare förståelse för de problem som vi ämnar undersöka³³. Detta kan vi få genom personlig kontakt och djupgående intervjuer med respondenterna. Därför är det ur denna synvinkel inte lämpligt att använda den kvantitativa metoden, då den ger en mer ytlig förståelse³⁴. Tack vare flexibiliteten som den kvalitativa metoden erbjuder, behöver vi inte med exakthet följa en på förhand fastställd intervjuguide som det görs vid tillämpning av den kvantitativa metoden. En nackdel med den kvalitativa metoden är däremot att vi kommer att använda oss av ett fåtal respondenter. Dessa i sin tur får representera hela populationen, vilket kan leda till det så kallade generaliseringsproblemet³⁵. Vi kommer däremot inte att påverkas av detta problem då det är kopplingen till teori som är betydelsefull och inte kopplingen till antalet respondenter som är viktig för att få en så bra generalisering som möjligt.

2.5 Urval av respondenter

2.5.1 Expertorgan

Då det är BFN som har utarbetat K-regelverken föll det naturligt att använda dem som respondent i vår undersökning. Vi ansåg att endast ett expertorgan inte var tillräckligt. Genom SRFs hemsida fick vi kontakt med Sven-Inge Danielsson som är expert på K-

³³ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 145

³⁴ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 149

³⁵ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 143f

regelverken. Han ställde upp på en personlig intervju med oss i samband med genomförandet av en kurs.

2.5.2 Redovisningsekonomer

Arbetet med att välja ut redovisningsekonomer inleddes med att undersöka vilka revisionsbyråer som fanns i Malmö med omnejd. Revisionsbyråernas geografiska läge har betydelse då vi ville ha möjlighet att genomföra personliga intervjuer. Dock genomfördes en intervju i Karlshamn, då en av författarna härstammar därifrån och kunde utföra en intervju. För att göra en ytterligare avgränsning vid urvalet av redovisningsekonomer valde vi revisionsbyråer som arbetar med redovisning och revision av K2-företag. Denna avgränsning kan ge problem då antalet respondenter som uppfyller kriterierna är många. Vi valde ändå att kontakta både stora och små byråer för att få olika synvinklar på hur dessa uppfattar K2-regelverket. Både stora och små byråer svarade på vår förfrågan, men tyvärr hade alla inte tid för personliga intervjuer. Det var främst stora byråer som hade tid för personliga intervjuer, vilket gjorde att många av de mindre byråerna valdes bort.

Efter avgränsning av respondenterna valde vi att intervjua redovisningsekonomer verksamma vid Öhrlings PricewaterhouseCoopers, BDO, Ernst & Young och Horwath Sydrevisioner Malmö. Förfrågan om deltagande i vår undersökning gjordes genom att skicka e-mail till ovanstående revisionsbyråer. Dessa valde i sin tur ut vem de ansåg vara mest kompetent inom området. Angående om respondenterna var godkända eller auktoriserade revisorer ansåg vi inte vara av någon betydelse för vår undersökning.

2.6 Datainsamling

Vid insamling av data kan vi använda oss av två olika tekniker; primärdata och sekundärdata. Valet av teknik beror på vilket problem examensarbetet ämnar lösa.³⁶

2.6.1 Primärdata

Primärdata är data som vi har samlat in för första gången. Fördelen med denna teknik är att insamlad data blir direkt tillämpbar på vår problemformulering. Vid insamlandet av data finns det tre olika tillvägagångssätt; enkäter, observationer och intervjuer.³⁷ Att använda sig av enkäter vid datainsamling innebär en rad fördelar, bland annat är enkäter snabba att administrera och medför ingen intervjuareffekt. Enkäter är därför inget lämpligt sätt att samla in vår primärdata på, då vår problemformulering kräver detaljerade svar och möjlighet till följdfrågor.³⁸ Observationer är ett lämpligt tillvägagångssätt vid registrering av vad människor faktiskt gör och inte vad de säger att de gör³⁹. Detta medför att vi inte kan använda oss av observationer för vår datainsamling. En fördel med intervjuer är att vi kan ställa följdfrågor och därmed får vi en bredare förståelse för vårt område⁴⁰. Nackdelen med intervjuer är att det inte är speciellt kostnadseffektiva, men då vår undersökning innefattar få respondenter berörs vi inte i så hög grad av denna nackdel.⁴¹ Ovanstående för- och nackdelar gör intervjuer till det mest lämpade datainsamlings sättet för oss.

Vi har till största delen samlat in vår primärdata genom personliga intervjuer med expertorgan och redovisningsekonomer. Samtliga respondenter har i förväg via e-mail mottagit en intervjuguide och en kort beskrivning av examensarbetets syfte. Primärdatainsamlingen inleddes med att vi kontaktade BFN via e-mail med en förfrågan

³⁶ Artsberg, Kristina, "Redovisningsteori – policy och praxis" (2003), s. 45f

³⁷ Artsberg, Kristina, "Redovisningsteori – policy och praxis" (2003), s. 45f

³⁸ Bryman, Alan & Bell, Emma, "Företagsekonomiska forskningsmetoder" (2005), s. 161ff

³⁹ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 180

⁴⁰ Halvorsen, Knut, "Samhällsvetenskaplig metod" (2003), s. 89

⁴¹ Ibid

om ett samarbete. Denna intervju genomfördes sedan via telefon. Däremot var en personlig intervju med S-I Danielsson möjlig, denna genomfördes på ett hotell i Malmö där han höll sin kurs. Resterande intervjuer har skett med respondenterna på respektive arbetsplats. Vid de tillfällen då vi har haft kompletterande frågor har dessa ställts via e-mail.

En kvalitativ intervju, som vi använder oss av, präglas ofta av en låg struktureringsgrad. Det ger oss möjligheten att ställa våra frågor i den ordning som passar oss bäst vid de olika intervjusituationerna.⁴² Då frågorna inom vårt område är relativt oklara har vi använt oss av både öppna och slutna frågor med låg standardiseringsgrad för att få en så detaljerad bild som möjligt. Detta har medfört att respondenterna haft möjlighet att fritt beskriva sina egna erfarenheter och synpunkter.

2.6.2 Sekundärdata

Sekundärdata är data som redan har samlats in för ett annat ändamål eller en annan problemformulering.⁴³ Vi har främst använt oss av sekundärdata från Internet. BFNs hemsida är den källa som varit viktigast och mest relevant för oss vid informationssökandet. Där har vi framför allt använt oss av remisser och uttalanden angående K2-regelverket. Vi har även hämtat sekundärdata från FAR-komplett och regeringen för att få en bredare förståelse inom området.

Utöver Internet har vi även hämtat sekundärdata från tryckta källor i form av facklitteratur, tidskrifter, offentliga utredningar, uppsatser samt lagar och rekommendationer. Vid sökandet av facklitteratur har vi använt oss av sökmotorn vid Lunds universitets kursbibliotek, Lovisa. Tidigare använd kurslitteratur har även utnyttjats som informationskälla. För att söka efter tidigare uppsatser inom berört område har vi använt oss av Lunds universitets sökmotor, OLLE. Uppsatser skrivna vid andra

⁴² Patel, Runa & Davidson, Bo, ”*Forskningsmetodikens grunder*” (1995), s. 60f

⁴³ Artsberg, Kristina, ”*Redovisningsteori – policy och praxis*” (2003), s. 45

universitet har också använts som underlag för att skapa en inledande förståelse. För att få en bättre förståelse för de små företagens gällande och kommande regelverk, har vi tagit del av lagar och rekommendationer utgivna av BFN, RR och regeringen samt det allmänna rådet från BFN. Sekundärdata i form av tidskrifter har hämtats från branschtidningar såsom Balans och Redovisningskonsulten.

2.7 Validitet – giltighet och relevans

Som ovan nämnts, har vi använt oss av personliga intervjuer och telefonintervjuer. Detta har medfört att respondenterna vid behov har haft möjlighet att ställa frågor till oss under genomförandet av intervjuerna. Validiteten blir därmed högre än vid genomförandet av exempelvis e-mailintervjuer, då det inte i lika hög grad är möjligt att ställa följdfrågor.⁴⁴ För att underlätta för läsaren har vi valt att endast ta med delar av intervjun som är relevanta för undersökningens analys.

Vi är medvetna om att svaren från respektive respondent kan påverkas beroende på om respondenten är delaktig i upparbetandet av K2-regelverket eller inte. Respondenternas svar kan även påverkas beroende på vilken storlek och inom vilken bransch merparten av respektive byrås klienter är verksamma inom. Som exempel kan nämnas att en byrå där merparten av klienterna är verksamma inom transportbranschen inte upplever samma problem som en byrå med klienter inom IT-branschen.

2.8 Reliabilitet – tillförlitlighet och trovärdighet

I vårt examensarbete vill vi få en så hög reliabilitet som möjligt, därför har vi vid alla intervjutillfällena utom ett varit minst två personer närvarande, en intervjuare och en som

⁴⁴ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 22

fört intervjuanteckningar, detta kallas för triangulering.⁴⁵ Intervjuerna har även spelats in på band för att säkerställa att ingen väsentlig information uteblir, vilket kan uppstå om endast intervjuanteckningar förs. Vårt val av att både föra anteckningar och att spela in intervjuerna grundar sig i att vi vill få med hela intervjun om problem med bandspelaren skulle uppstå.

Som ovan nämnts har de byråer vi kontaktat själva valt ut vilken person som är mest lämpad för vår intervju. Reliabiliteten i vår undersökning bör därför bli hög då en person som är insatt inom området valts ut.

2.9 Källkritik

Källkritik handlar om att vi måste värdera källans trovärdighet för att ge en rättvisande och sanningsenlig bild. Detta oavsett om vi samlar in data från primära eller sekundära källor.⁴⁶ Vi har därför valt att dela upp källkritiken i två avsnitt, primär- och sekundärdata.

2.9.1 Källkritik av primärdata

Ett problem som kan uppstå vid personliga intervjuer är att intervjuarens kön och sociala bakgrund kan påverka de svar som erhålls, den så kallade intervjuareffekten⁴⁷. För att minimera detta problem har vi vid varje intervju framhållit vårt syfte och vad vi förväntade oss av intervjun. Vid telefonintervjun som vi genomförde undgick vi en del av den problematik som intervjuareffekten innebär⁴⁸.

En fråga som är relevant i vår undersökning är om våra respondenter är trovärdiga. Problem kan uppstå om de saknar kunskap eller på annat sätt ger oss felaktig

⁴⁵ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 275

⁴⁶ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 260

⁴⁷ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 270

⁴⁸ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 162

information.⁴⁹ Genom att byråerna själva valde ut den person som de ansåg besitta mest kunskap inom området finner vi att problemet minskade. Ett annat problem som kan uppstå är den så kallade kontexteffekten. Den centrala frågan i denna är att den plats där intervjun utförs kan påverka innehållet.⁵⁰ Vi anser att kontexteffekten har minskat eftersom de flesta respondenter har blivit intervjuade på deras respektive arbetsplats.

2.9.2 Källkritik mot sekundärdata

Under skrivandets gång har vi kritiskt granskat den litteratur och andra källor som vi använt oss av, då vi vet att de kan vara vinklade eller sakna väsentlig information. Merparten av vår sekundärdata är hämtad från stora organisationer såsom BFN. Vi anser att dessa källor är trovärdiga, då de påverkar utformningen av nya lagar, råd och rekommendationer inom redovisning. Det bör påpekas att dessa till stor del kan vara skrivna utifrån statens och inte andra intressenters perspektiv. Genom att vi har använt oss av tidskrifter såsom *Balans* och *Redovisningskonsulten* får vi därmed ett perspektiv från de andra intressenterna. Vi har varit mer kritiska till dessa källor eftersom vi inte har möjlighet att bedöma författarnas kunskaper inom området.

⁴⁹ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 195

⁵⁰ Jacobsen, Dag Ingvar, "Vad, hur och varför?" (2002), s. 164

3. Teoretiskt perspektiv

I detta kapitel beskrivs de olika teorier som tillsammans med empirin kommer att ligga till grund för vår analys. Först beskrivs olika organ, därefter ges en förklaring av de olika gränsvärdena. Avslutningsvis jämförs gällande regelverk med K2-regelverket kring de problemområden som respondenterna tror kommer att uppstå vid tillämpningen.

3.1 Bokföringsnämnden

Under Finansdepartementet ligger BFN som en egen myndighet med egen instruktion och eget anslag. Nämnden biträder regeringen med expertis inom redovisningsfrågor samt deltar i olika utredningar. BFNs huvudsakliga uppgift är att utveckla god redovisningssed i företags bokföring och i den offentliga redovisningen. För att kunna göra detta på bästa sätt ger nämnden ut allmänna råd inom varje redovisningsområde. Ytterligare ett ansvarsområde som BFN har är att ge ut normer och informationsmaterial för att informera och underlätta för små företag.⁵¹

BFNs tre viktigaste uppgifter är att ge ut allmänna råd, vägledningar och uttalanden. Detta har BFN gjort sedan 2001. De allmänna råden, BFNAR, som små företag följer idag publiceras fristående. För att få en förståelse för dessa måste de läsas tillsammans med den bestämmelsen som rådet grundas på. BFN ger ut vägledningar om hur lagar, författningar och allmänna råd i den praktiska redovisningen ska tillämpas genom olika kommentarer. Dessa ges ut för att kunna ge företag en bättre förståelse om hur redovisningen ska gå till. Uttalanden och allmänna råd är uppbyggda på samma sätt, det vill säga för att ge vägledning till företag och redovisningsekonomer. Skillnaden är att

⁵¹ BFN, www.bfn.se/bfn/infobfn.aspx, 2007-11-19

uttalandena motiverar varför det allmänna rådet är framtaget och behandlar en mer specifik frågeställning.⁵²

3.2 Redovisningsrådet

Genom tillkomsten av Stiftelsen för utvecklande av god redovisningssed bildades Redovisningsrådet år 1989. Deras huvudsakliga syfte blev att underlätta tillämpningen av god redovisningssed. Rådet utfärdade rekommendationer som ska bidra till en mer enhetlig redovisning. Rekommendationerna uppdateras dock inte längre. Redovisningsrådet vill även att företagens finansiella rapportering ska hålla en hög kvalitet, dock har inte Redovisningsrådet beaktat varje specifik redovisningssituation. De svenska rekommendationerna är inte fullständiga och på dessa områden får företagen istället tillämpa IASBs föreställningsram och standarder.⁵³

3.3 Gränsvärden

I början av december 2006 beslutade BFN att lämna ut de nya gränsvärdena⁵⁴ som ska klassificera företagen i olika kategorier utifrån om det är ett stort eller ett litet företag. Enligt det gamla regelverket delades de små företagen in i så kallade 10/24-bolag, där företagen fick ha högst 10 anställda och 24 miljoner kronor i nettovärde på tillgångarna. Stora företag och koncerner var företag som hade mer än 200 anställda och ett nettovärde på tillgångar på 1000 prisbasbelopp. Enligt de nya gränsvärdena ska företag delas in efter 50-25-50, det vill säga 50 anställda, 25 miljoner i balansomsättning och 50 miljoner i nettoomsättning. Denna klassificering började gälla den 1 januari 2007.⁵⁵

⁵² BFN, www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx, 2007-11-19

⁵³ Samlingsvolymen 2007 del1, "Förord till Redovisningsrådets rekommendationer" (2007), s.1501

⁵⁴ BFN, www.bfn.se/redovisning/RAD/bfnar06-11.pdf, 2007-11-19

⁵⁵ BFN, "Allmänt råd om gränsvärden" FAR INFO nr 1(2007)

BFN har i de nya bestämmelserna tagit bort gränserna för medelstora företag och numera finns det bara gränsvärden för små och stora företag. Detta innebär att istället för dela in företag i tre storleksklasser delas företagen nu in i två. Denna förändring rör alla företag i Sverige, noterade som icke-noterade.⁵⁶ Små företag benämns K1 och K2, medan stora företag benämns K3 och K4⁵⁷. En del små företag kan dock välja att tillämpa reglerna för större företag då deras verksamhet är mer komplicerad. Dessa små företag, K2, kommer då att bli ett K3-företag.⁵⁸

3.4 Ny indelning av företag

År 2004 fick BFN i uppdrag av regeringen att göra en ny klassificering av företag samt att upprätta ett nytt regelverk för varje kategori, förutom K4⁵⁹. Denna klassificering kommer att bestå av allt från de minsta enskilda näringsidkarna till de börsnoterade företagen. Dessa ska benämnas som K1, K2, K3 och K4.⁶⁰

De företag som inkluderas i den första kategorin K1, är enskilda näringsidkare och små handelsbolag som ägs av fysiska personer. Deras nettoomsättning får högst vara 3 miljoner kronor och de har skyldighet att upprätta ett förenklat årsbokslut. Den 1 januari 2007 trädde det nya regelverket för K1 i kraft. Företag som klassificeras inom detta område ska följa de nya bokföringsreglerna i bokföringslagen.⁶¹

Nästa kategori, K2, behandlar små aktiebolag och ekonomiska föreningar⁶². Denna kategori kommer att behandlas nedan.

⁵⁶ BFN, "Allmänt råd om gränsvärden" FAR INFO nr 1(2007)

⁵⁷ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

⁵⁸ Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

⁵⁹ BFN, www.bfn.se/aktuellt/ny-normgivning.pdf, 2007-11-09

⁶⁰ Tholin & Larsson, "Normgivning på redovisningsområdet" Skatteparmen (2007)

⁶¹ BFN, www.bfn.se/aktuellt/aktuellt/pagaende.aspx, 2007-11-09

⁶² Tholin & Larsson, "Normgivning på redovisningsområdet" Skatteparmen (2007)

Den tredje kategorin K3, omfattar stora aktiebolag och ekonomiska föreningar⁶³. De företag som enligt svensk lag måste följa IFRS/IAS ingår inte i denna kategori⁶⁴. För att kunna tillhöra denna kategori måste företag uppnå minst två av följande kriterier; 50 anställda, 25 miljoner i balansomslutning eller 50 miljoner i nettoomsättning. Samma två kriterier måste uppfyllas två år i rad för att klassificeras som ett K3-företag.⁶⁵

Från den 1 januari 2005 ska noterade företag enligt EG-förordningen tillämpa de internationella redovisningsreglerna i IFRS/IAS. Dessa företag klassificeras i Sverige som K4-företag, men även de andra företagskategorierna får tillämpa IFRS/IAS om så önskas.⁶⁶

3.5 K2-regelverket

Under våren 2006 lämnades ett förslag till det allmänna rådet om årsredovisning i mindre aktiebolag av BFN, som senare remissbehandlades. Förslaget har omarbetats av BFN och ett nytt utkast har getts ut med en vägledning som består av regler, kommentarer och exempel.⁶⁷ Först i utkastet finns reglerna, medan kommentarerna till dessa nämns i slutet för att förenkla vid tillämpningen. Kommentarer och exempel finns för att ge läsaren en ökad förståelse.⁶⁸ Det har i stort sett inte skett några stora förändringar av det allmänna rådet. Den största skillnaden som har skett är att även dotterföretag i stora koncerner omfattas av K2-regelverket.⁶⁹

Ovan nämnde vi att de nya gränsvärdena, 50-25-50, gäller vid indelning av mindre och större företag. Enligt ÅRL 1 kap 3§ 3p gäller följande:

⁶³ BFN, www.bfn.se/aktuellt/aktuellt/pagaende.aspx, 2007-11-09

⁶⁴ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-07

⁶⁵ ÅRL 3 kap 3§ 3p

⁶⁶ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-07

⁶⁷ Tholin & Larsson, "Årsredovisning i mindre aktiebolag" Skatteparmen (2007)

⁶⁸ BFN, "Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag" (2007)

⁶⁹ Tholin & Larsson, "Årsredovisning i mindre aktiebolag" Skatteparmen (2007)

- ” a) medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
b) företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 25 miljoner kronor,
c) företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50 miljoner kronor”

För att ett företag ska klassificeras som ett K2-företag får det uppfylla högst *ett* av ovanstående kriterier⁷⁰. Om företag uppfyller mer än ett av 50-25-50 kriterierna är det ett stort företag⁷¹ och klassificeras som ett K3-företag⁷². Det kan även vara ett företag vars andelar, teckningsoptioner och skuldebrev är noterade vid en börs⁷³. Dock är företag ett K2-företag om inte samma två kriterier, 50-25-50, uppfylls två år i rad.

3.6 Problemområden

3.6.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar

De gällande reglerna⁷⁴ är enligt ÅRL 4 kap 2§:

”Utgifter för forsknings- och utvecklingsarbete och liknande arbeten som är av väsentligt värde för rörelsen under kommande år får tas upp som immateriell anläggningstillgång. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser, varumärken, hyresrätter och liknande rättigheter och tillgångar samt ersättning som vid förvärv av rörelse överstiger det behållna

⁷⁰ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-07

⁷¹ ÅRL, 1 kap 3§ 3p

⁷² BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-07

⁷³ ÅRL, 1 kap 3§ 3p

⁷⁴ För mindre företag med högst 10 anställda och 24 miljoner i nettovärde på tillgångarna

värdet av de tillgångar som förvärvats och de skulder som övertagits (goodwill).”

För att höja nivån på det vetenskapliga och tekniska kunnandet i företag bedriver många företag forskning och utveckling. Detta kan leda till att företagets egenupparbetade immateriella tillgångar ökar. Företag kostnadsför sina forsknings- och utvecklingskostnader samtidigt som de uppstår, men detta får bara göras om det kan medföra ekonomiska fördelar i framtiden.⁷⁵ För att dessa kostnader ska kunna aktiveras krävs att alla villkoren i BFN R 1 p13 är uppfyllda. Det är endast under det år som arbetet utförs som kostnaden får aktiveras.⁷⁶ De aktiverade kostnaderna ska skrivas av årligen med ett skäligt belopp och avskrivningen ska ske under högst fem år⁷⁷. Avskrivningstiden får förlängas om det finns särskilda omständigheter, exempelvis om utgifterna har finansierats med lån⁷⁸. Som huvudregel ska avskrivningen ske linjärt, det vill säga att företaget skriver av med ett lika stort belopp varje år. Företag får dock tillämpa en annan avskrivningstakt om det skulle ge en mer rättvisande bild.⁷⁹ När forsknings- och utvecklingsarbetet i huvudsak har avslutats ska företag börja skriva av tillgången direkt⁸⁰.

BFN har tagit fram och gett ut en vägledning om hur mindre företag ska gå tillväga vid upprättandet av sin årsredovisning. Detta är endast ett utkast och kommer att förändras mer eller mindre fram till att K2-regelverket träder i kraft. Enligt utkastet angående egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar får dessa kostnader inte redovisas som en tillgång. Dessa ska kostnadsföras direkt oavsett om tillgången är upparbetad av företagets egen personal eller externa konsulter. Kostnader som kan uppstå i samband med utvecklingsarbetet, exempelvis kostnader för patentsökning måste därmed kostnadsföras direkt.⁸¹

⁷⁵ BFN R 1 1p

⁷⁶ BFN R 1 14p

⁷⁷ BFN R 1 16p

⁷⁸ BFN R 1 17p

⁷⁹ BFN R 1 18p

⁸⁰ BFN R 1 19p

⁸¹ BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag” (2007), kommentarer till kapitel 10

3.6.2 Materiella anläggningstillgångar

En anläggningstillgång är en tillgång som ska användas för stadigvarande bruk eller innehas i verksamheten⁸². Vid förvärv av en anläggningstillgång ska företag förutom inköpspriset räkna in utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Detta benämns i ÅRL som anskaffningsvärdet.⁸³

3.6.2.1 Avskrivning på maskiner och inventarier

En materiell anläggningstillgång ska skrivas av enligt en systematisk plan över tillgångens nyttjandeperiod. Nyttjandeperiod är den period som företaget anser använda tillgången för avsett ändamål, denna period kan dock vara kortare än livslängden. Den avskrivningsmetod som ett företag väljer att använda ska spegla hur värdet på tillgången successivt förbrukas. Ett företag kan välja mellan fyra olika avskrivningsmetoder: linjär, degressiv, produktionsberoende och progressiv avskrivning. Linjär avskrivning är när företag skriver av tillgången med ett lika stort belopp varje år över hela nyttjandeperioden. Med degressiv avskrivning skriver företag av med ett minskande belopp efterhand som nyttjandeperioden löper. Produktionsberoende är när företag skriver av utifrån förväntad användning av tillgången och med progressiv avskrivning skriver företag av med ett ökande belopp efterhand som nyttjandeperioden löper. Tillgången ska börja skrivas av direkt när den tas i bruk, men om det finns redovisade värde som understiger verkligt värde ska tillgången ändå skrivas av.⁸⁴

Enligt kommande K2-regelverk får nyttjandeperioden alltid bestämmas till fem år, vilket ska ses som en huvudregel. Det innebär att om företaget använder sig av huvudregeln blir avskrivningstiden fem år.⁸⁵ Företaget behöver däremot inte använda huvudregeln, utan

⁸² ÅRL, 4 kap 1§

⁸³ ÅRL, 4 kap 3§ 2st

⁸⁴ BFNAR 2001:3 6p

⁸⁵ BFN, "Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktieföretag" (2007) p10.24

kan välja att bestämma nyttjandeperioden till vad den faktiskt är. Om företag skriver av över nyttjandeperioden ska skälen till varför detta har gjorts anges i tilläggsupplysningarna.⁸⁶

I K2-regelverket kommer även samma avskrivningsmetoder som i BFNAR att gälla det vill säga linjär, degressiv, produktionsberoende och progressiv avskrivning. Det år som tillgången tas i bruk ska den börja skrivas av. I regelverket framgår att restvärde är ett tillåtet alternativ om företaget inte utnyttjar schablonregeln enligt punkt 10.24.⁸⁷

3.6.2.2 Uppskrivning

Vid värdering av materiella anläggningstillgångar har företag anskaffningsvärdet som utgångspunkt, detta gäller dock inte vid uppskrivning. En tillgång med ett ”tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde får skrivas upp till högst det högre värdet om uppskrivningsbeloppet används för ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller nyemission eller för avsättning till en uppskrivningsfond.”⁸⁸ Detta ska företag ha i åtanke när de har för avsikt att skriva upp en tillgång. Tillgångens redovisade värde ökas med uppskrivningsbeloppet och skrivs därefter av över den återstående nyttjandeperioden.⁸⁹

När K2-regelverket införs får de företag som löper inom kategorin inte skriva upp maskiner, inventarier, markanläggningar, övriga materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar⁹⁰. Endast byggnader och mark får skrivas upp, men då dock högst till taxeringsvärdet⁹¹. Om ett företag gör en till- eller ombyggnad av en fastighet får uppskrivning inte ske, eftersom det ökar anskaffningsvärdet på byggnaden. Det belopp som företag skriver upp tillgången med måste avsättas till en uppskrivningsfond eller leda

⁸⁶ BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag” (2007) kommentarer till kapitel 10

⁸⁷ BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag” (2007) p10.22

⁸⁸ BFNAR 2001:3 8p 2st

⁸⁹ Ibid

⁹⁰ BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag” (2007) p10.37

⁹¹ BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag” (2007) p10.38

till en ökning av aktiekapitalet genom en fondemission.⁹² Skälet till att endast byggnader och mark får skrivas upp är att det för övriga tillgångar är svårt att visa vad som är ett tillförlitligt och ett bestående värde för övriga tillgång⁹³.

3.7 Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen har växt fram efter tyskt redovisningsmönster och har länge varit viktig i Sverige. Numera har principen fått en svagare ställning i redovisningen och matchningsprincipen har istället tagit över mer och mer. Försiktighetsprincipen innebär bland annat att företag ska kostnadsföra en utgift istället för att aktivera den, speciellt när osäkerhet är en stark faktor.⁹⁴

Försiktighetsprincipen är en grundläggande princip för värdering av tillgångar och skulder i balansräkningen⁹⁵. Principen bygger på att det är bättre att undervärdera tillgångar och övervärdera skulder i valet av två tänkbara värden, vilket innebär att företag hellre redovisar ett sämre eget kapital än tvärtom⁹⁶. I Sverige är det enligt principen viktigt att företag tar hänsyn till sannolika förluster, företag får heller inte medvetet skapa dolda reserver⁹⁷.

Eftersom tillgångsvärdena kan bestämmas med olika metoder för företag kan jämförbarheten mellan perioder få negativa konsekvenser. En försiktig värdering av tillgångarna vid slutet av en period leder till att företag gör en mindre försiktig värdering vid följande period, eftersom ingångsvärdena är lägre. Försiktighetsprincipen påverkar

⁹² BFN, "Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag" (2007) kommentarer kap 10

⁹³ BFN, "Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag" (2007) kommentarer kap 10

⁹⁴ Artsberg, Kristina, "Redovisningsteori – policy och praxis" (2003) s. 160

⁹⁵ Nationalencyklopedin, sökord försiktighetsprincipen

⁹⁶ Smith, Dag, "Redovisningens språk" (2007), s.89ff

⁹⁷ Nationalencyklopedin, sökord försiktighetsprincipen

tillgångsvärderingen på ett oförutsägbart sätt, vilket leder till att jämförbarheten mellan företag blir sämre.⁹⁸

K2-regelverket bygger på försiktighetsprincipen, vilket innebär att värdering till verkligt värde inte är tillåtet⁹⁹.

3.8 Allmänna skillnader

3.8.1 Kostnadsslagsindelad kontra funktionsindelad resultaträkning

I K2-regelverket kommer endast en kostnadsslagsindelad resultaträkning att tillåtas¹⁰⁰. Denna indelning är baserad utifrån företagets kostnader, det vill säga kostnader som tillhör samma utgiftsområde. Exempel på sådana områden kan vara löner, material och försäkringar.¹⁰¹ Därmed kommer inte en funktionsindelad resultaträkning vara tillåten i K2-regelverket. Denna delas in efter tre funktioner; tillverkning, försäljning och administration¹⁰². Utkastet säger även att företag inte får ändra rubriker utan ska följa den uppställningsform som anges i utkastet. Dock får företag utelämna rubriker som inte används.¹⁰³

3.8.2 Regelbaserat kontra principbaserat

Det kommande K2-regelverket är regelbaserat, det vill säga det kommer att bygga på regler. När ett regelverk bygger på regler ska företag göra exakt som det står i reglerna,

⁹⁸ Smith, Dag "Redovisningens språk" (2007), s.89ff

⁹⁹ BFN, www.bfn.se/aktuellt/Skillnadslista_K2K3.pdf, 2007-11-07

¹⁰⁰ BFN, www.bfn.se/aktuellt/Skillnadslista_K2K3.pdf, 2007-11-07

¹⁰¹ Carlsson, Pål & Nygren, Anna, www.blnfo.se/boksidor/eob/sok.gml?id=1059&term=K&limit=500, 2007-11-09

¹⁰² Carlsson, Pål & Nygren, Anna, www.blnfo.se/boksidor/eob/sok.gml?id=647&term=K&limit=500, 2007-11-09

¹⁰³ BFN, "Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag" (2007) p3.2

därmed får redovisningsekonomerna inte tillämpa några andra råd och rekommendationer. Det gällande regelverket för små företag är principbaserat, vilket innebär att redovisningsbesluten får tas utifrån principer. Därmed kan redovisningsekonomerna variera frågeställningarna och hämta information från flera områden. Ett principbaserat regelverk är inte styrt efter hur läsaren exakt ska göra. Ett exempel för att lättare skilja mellan regelbaserat och principbaserat kan vara inom området inventarier. När inventarier skrivs av på fem år är detta en regel, det vill säga den är tvingande. Däremot när tillgången skrivs av på dess livslängd är det en princip, det vill säga inte tvingande.¹⁰⁴

¹⁰⁴ Ekdahl, Iwe, auktoriserad revisor, personlig intervju, 2007-12-05

4. Empiri

I detta kapitel presenteras de områden inom K2-regelverket som upplevs problematiska av respondenterna. Respondenterna består av expertorgan och redovisningsekonomer. Intervjuguiderna som använts vid genomförandet av intervjuerna återfinns som bilagor sist i examensarbetet.

4.1 Expertorgan

4.1.1 Bokföringsnämnden

Bokföringsnämnden är ett statligt expertorgan vars huvuduppgift är utvecklandet av god redovisningssed i företagens bokföring och offentliga redovisning. Detta sker genom att de ger ut allmänna råd och informationsmaterial till små företag.¹⁰⁵ Vi har intervjuat Claes Eriksson som är anställd på BFNs kansli via telefon.

Vi diskuterade anledningen till förändringen av företagsklassificeringen med C Eriksson. Han anser att förändringen har skett på grund av att det enskilda företaget ska vara utgångspunkten vid tillämpning av ÅRL. BFNs syfte är att ta fram ett regelverk som lyfter fram det relevanta för intressenterna, i detta fall Skatteverket och kreditgivare som är inom ramen för redovisningslagstiftningen. C Eriksson menar att syftet med det nya regelverket är att förenkla för de små företagen, det vill säga K2-företagen. Han säger även att K2-regelverket kommer att påverkas av förändringar i skatte- och redovisningslagstiftningen.

¹⁰⁵ BFN, www.bfn.se/bfn/infobfn.aspx, 2007-11-28

C Eriksson vet inte när K-regelverken kommer att införas, men han tror att det kommer att ske omkring 2012. Dock är målet för BFN att färdigställa K2-regelverket under våren 2008. Han anser att det kan finnas en möjlighet att tillämpa K2-regelverket redan den 1 januari 2008, eftersom regelverket inte påverkar den löpande bokföringen i någon större grad. Det är endast bokslutet som berörs.

Problem som uppstod vid upparbetandet av K2-regelverket tar C Eriksson upp vid intervjun. Dessa är egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar, avskrivning på maskiner och inventarier, intäcksredovisning samt att företag endast kommer att få använda sig av kostnadsslagsindelad resultaträkning.

C Eriksson tog även upp att RR och URA inte längre kommer att uppdateras. Företag kan välja att följa dessa rekommendationer fram till att K-regelverken är färdigställda. Om nya lagar upprättas måste dessa följas före RR och URA. C Eriksson anser att det kommer bli svårt för företag att veta vilka lagar och rekommendationer som gäller fram till att K-regelverken är färdigställda.

4.1.2 SRF - Sven-Inge Danielsson

Sven-Inge Danielsson arbetar på Tirfing RAS AB i Huddinge som auktoriserad redovisningskonsult, där han hälften av sin tid undervisar ekonomer i nya redovisningsregler. Utöver detta sitter han med i SRFs redovisningsgrupp där han bidrar med sin expertis och genomför föreläsningar för SRFs medlemmar. S-I Danielsson har varit verksam i redovisningsbranschen i cirka 30 år.¹⁰⁶

S-I Danielsson menar att anledningen bakom det kommande K2-regelverket är en logisk förändring. Sverige måste anpassa sig till övriga Europa och införa en liknande företagsklassificering. Idag är redovisningsreglerna för små företag i Sverige väldigt

¹⁰⁶ Åsman, Mats, "En gammaldags hårdrockare med hjärta för Leksand" Redovisningskonsulten, 2006, nr 3, s. 31f

detaljerade och gränsvärdena inom företagsklassificeringen tillhör de lägsta, jämfört med övriga Europa. Då BFN påbörjade uppbyggnaden av K2-regelverket var målet att regelverket skulle bli kortfattat och lättillämpat¹⁰⁷. S-I Danielsson anser dock inte att utkastet till regelverket kommer att medföra någon uppenbar förenkling. Problemet med gällande regelverk är att det finns många valmöjligheter, det vill säga företag kan söka vägledning i olika regelverk. Samtidigt som detta är ett problem medför det även fördelar. Redovisningsekonomerna har i de gällande regelverken, som är principbaserade, möjlighet att lösa de flesta redovisningsproblem inom ramen för dessa regelverk. Tillämpning av K2-regelverket medför att redovisningsekonomen får mer begränsade möjligheter att lösa redovisningsproblem, då de endast får tillämpa K2-regelverket. Om problem uppstår tror S-I Danielsson att redovisningsekonomerna kommer att göra som de alltid har gjort. Därmed kommer de att använda sig av gamla redovisningsregler som nödvändigtvis inte alltid stämmer överens med K2-regelverket. Enligt S-I Danielsson säger BFN att när problem uppstår ska läsaren tolka de allmänna principer som finns i K2-regelverket. Problemet är dock att det inte finns några tydliga allmänna principer, eftersom K2-regelverket är regelbaserat och inte principbaserat. Han påpekar även att på sikt kommer naturligtvis K2-regelverket att förändras och anpassas.

BFN nämnde vid telefonintervjun att de haft problem med att bland annat förenkla aktivering av egenupparbetade immateriella tillgångar, avskrivning på maskiner och inventarier samt intäktsredovisning. S-I Danielsson tror, trots förenklingen, att dessa tre områden kommer skapa problem vid tillämpning av K2-regelverket. Han tror även att uppskrivning kommer att bli ett problem. Nedan beskrivs dessa fyra problemområden såsom S-I Danielsson anser att de kommer att upplevas vid tillämpningen.

4.1.2.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar

S-I Danielsson anser att aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar är bland det svåraste att tillämpa idag och kommer även vara det i

¹⁰⁷ BFN, www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-07

framtiden. Företag såsom innovationsföretag och forskningsföretag blir därmed tvungna att tillämpa K3-regelverket, eftersom K2-regelverket inte tillåter aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. Han menar att BFN enbart har förenklat för sig själva genom att de har flyttat aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar till K3-regelverket.

4.1.2.2 Avskrivning på maskiner och inventarier

Anledningen till att avskrivning på maskiner och inventarier ska förändras är att BFNs uppdragsgivare vill förenkla dagens regler. En följd av detta är att ett ökat skattetänkande införs i redovisningen. S-I Danielsson anser dock att skatteregler och redovisningsregler inte ska kombineras i för stor utsträckning, då de har två helt olika syften. Effekterna av att tillämpa vissa av de förenklade avskrivningsreglerna enligt K2-regelverket, medför att kvaliteten på redovisningen försämras och ger en missvisande bild enligt S-I Danielsson. Detta gäller framför allt då företagen får skriva av alla sina inventarier på fem år oavsett faktisk nyttjandeperiod och eventuellt restvärde.

4.1.2.3 Intäktsredovisning

BFN har försökt att göra intäktsredovisningen något tydligare, men enligt S-I Danielsson är denna lika otydlig i K2-regelverket som den är idag. Det är främst inom områden såsom vinstavräkning av pågående arbete och definitionen av ett eller flera uppdrag där problemen kommer att uppstå.

4.1.2.4 Uppskrivning

Det sista problemområdet som S-I Danielsson nämner är hur K2-regelverket behandlar uppskrivningar. S-I Danielsson menar att uppskrivningar kan medföra problem för vissa

K2-företag. Han nämner även att övergångsreglerna för uppskrivningar behöver kompletteras och förtydligas.

4.1.2.5 Övriga synpunkter

Ovanstående problem anser S-I Danielsson vara de huvudproblem som kommer att uppstå vid tillämpning av K2-regelverket. Utöver dessa problem anser han att den största kritiken mot K2-utkastet, som gavs ut under våren 2007, var att BFN inskränker mindre företags rätt att använda ÅRL fullt ut. S-I Danielsson anser att BFN sätter sig över lagstiftningen genom att begränsa för K2-företagen. Därför tycker han att BFN borde gå via lagstiftningsprocessen för att kunna genomföra denna begränsning.

S-I Danielsson har många synpunkter på hur BFN har gått tillväga vid upparbetningen av K2-regelverket. Som han nämnde tidigare i intervjun är införandet av de nya gränsvärdena för mindre och större företag en grund för K-regelverken och en anpassning till EU. S-I Danielsson menar att då försiktighetsprincipen lyfts fram i K2-regelverket kan detta ses som ett steg i fel riktning mot en harmonisering, eftersom principen inte tillåter värdering till verkligt värde. S-I Danielsson avslutar intervjun med att berätta att inom redovisningsbranschen är osäkerheten stor kring införandet av K-regelverken. Personligen tror S-I Danielsson att de kompletta K-regelverken med nya normer för alla företagsformer och företagsstorlekar kommer att vara färdigställda år 2012.

4.2 Redovisningsekonomer

Nedan följer en kort beskrivning av redovisningsekonomerna. Empirin kommer sedan att presenteras genom en sammansatt redogörelse av redovisningsekonomernas åsikter, därmed benämns inte alla med namn.

4.2.1 Presentation av redovisningsekonomer

Iwe Ekdahl – BDO, Malmö: I Ekdahl var med och startade upp företaget 1980 och arbetar som auktoriserad revisor. Hans klienter är främst mindre familjeföretag inom skogs- och jordbruksbranschen.

Elisabeth Persson – Ernst & Young, Karlshamn: E Persson har arbetat som redovisningskonsult i 21 år. Hennes klienter är främst företag som kommer att klassificeras som K2-företag.

Stefan Svensson – Ernst & Young, Malmö: S Svensson har varit auktoriserad revisor i 12 år och har de senaste tre åren varit partner. Hans inriktning är mot ägarledda företag.

Mats Lövgren – Sydrevisioner AB, Malmö: M Lövgren har varit godkänd revisor i 25 år och är delägare i Sydrevisioner AB. Företaget har främst klienter inom transportbranschen.

Pär Hammensjö – Öhrlings PricewaterhouseCoopers, Lund: P Hammensjö har arbetat som revisorsassistent i fyra år.

Eva Törning – Öhrlings PricewaterhouseCoopers, Helsingborg: E Törning är partner och kontorschef i Helsingborg. Hon har sedan 1995 varit verksam som redovisningsspecialist och sitter med i FAR SRS redovisningskommitté.

4.2.2 Övergripande sammanfattning av intervjuer

Samtliga redovisningsekonomer anser att införandet av K2-regelverket är ett led mot en harmonisering till övriga Europa. Några av respondenterna anser även att politiska skäl är bakom förändringen. Redovisningsekonomerna tycker att dagens redovisningsregler är detaljerade och att 10/24-klassificeringen är för låg. Med 10/24-klassificeringen var det många företag som klassificerades som stora företag. Som exempel nämner I Ekdahl att om ett företag har en fastighet med ett högt bokfört värde och endast en anställd klassificerades det som ett stort företag. Eftersom fler företag klassificeras som små företag anser alla redovisningsekonomerna att den nya klassificeringen 50-25-50 är bra. För dessa företag innebär det att de bland annat inte behöver lämna lika många tilläggsupplysningar eller upprätta en kassaflödesanalys, säger S Svensson. E Törning menar också att färre upplysningskrav och förenklade regler medför en allmän lättnad för hela näringsverksamheten.

Merparten av redovisningsekonomerna tycker att BFN agerat märkligt vid upparbetandet av K-regelverken eftersom de valt att upparbeta K2-regelverket före K3, vilket BFN säger är huvudalternativet. Bortsett från detta tycker redovisningsekonomerna att utkastet till K2-regelverket i stort sett är bra. Trots att K2-regelverket är relativt komplext kommer detta regelverk ändå bli lättare att tillämpa än gällande regler, eftersom detaljrikedomen är hög och att samtliga regler är samlade i samma dokument. E Törning tycker att utkastet är väldigt detaljrikt men delvis obegripligt. Som exempel nämner hon att det vore bättre att samla allt som har med avskrivningar att göra på en plats i regelverket, istället för att behöva söka vägledning på flera olika ställen, vilket måste göras i utkastet till regelverket. S Svensson menar däremot att ett detaljrikt regelverk är något som redovisningsekonomer inte är vana vid och kan därmed skapa problem. Eftersom K2-regelverket kommer att bli regelbaserat och gällande regelverk är principbaserat medför detta att det kommer att bli svårare att ge en begriplig och rättvisande bild. Samtliga redovisningsekonomer tycker att det är bra att K2-regelverket ska bli regelbaserat, då alla regler finns inom ett ramverk. Således undgår redovisningsekonomerna att använda sig av flera olika regelverk. Samtidigt som ett

regelbaserat regelverk innebär denna fördel påpekar bland annat M Lövgren att det hämmar kreativiteten i redovisningen.

Sambandet mellan redovisning och beskattning, SAMROB, bemöts på olika sätt av respondenterna. En del av respondenterna anser att redovisning och beskattning inte hör ihop och att utkastet innehåller för många kopplingar till skatteregler. E Törning är en av dessa, men hon påpekar att införandet av vissa skatteregler i K2-regelverket kan medföra förenklingar. Med detta menar hon att om det blir ett samarbete med SAMROB, som BFN har utgått från vid upparbetandet av K2-regelverket, kommer det att leda till förenklingar. Om det inte blir något samarbete kommer det som är tänkt att vara en förenkling istället att skapa problem.

Vi frågade redovisningsekonomerna om de tror att det kommer uppstå några problem vid tillämpning av K2-regelverket och i så fall varför dessa kommer att uppstå. Ingen av dem ansåg att K2-regelverket skulle medföra några större problem vid tillämpningen. Vi valde därför att diskutera några av de problemområden som expertorganen nämnt.

4.2.2.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar

Samtliga redovisningsekonomer lämnade samma synpunkter gällande aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. De ansåg att aktivering inte medförde några problem för merparten av deras klienter, eftersom dessa inte har några egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. De klienter som har egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar får istället tillämpa K3-regelverket, vilket tillåter aktivering. E Törning var den respondent som hade mest åsikter och synpunkter angående detta. Hon ansåg att ”det går inte att ha en regelbaserad regel om immateriella tillgångar i K2 för det är så individuellt om man kan aktivera eller inte”. Hon menar att det blir svårt att använda sig av ett regelbaserat regelverk när företag har många olika frågeställningar att ta hänsyn till, därmed underlättar det för företag som har egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar att tillämpa det principbaserade K3.

4.2.2.2 Avskrivning av maskiner och inventarier

Ingen av redovisningsekonomerna ser några konkreta problem med avskrivning av maskiner och inventarier. Samtliga respondenter tolkade utkastet som om huvudregeln är att företagen får lov att skriva av tillgångarna på fem år, oavsett ekonomisk livslängd. Både I Ekdahl och E Törning belyste speciellt att detta kommer bli en stor förenkling då kopplingen mellan redovisning och beskattning återigen är aktuell.

4.2.2.3 Uppskrivning

Uppskrivning av företagets tillgångar anser ingen av redovisningsekonomerna som något problem. De menar att företag som har behov av att skriva upp sina tillgångar främst är företag inom fastighetsbranschen. Många av dessa företag kommer att klassificeras som K3-företag eftersom de har stora tillgångar. I Ekdahl påpekar att företagen ofta har stora övervärden i fastigheter och därmed anser han att det blir tillräckligt att skriva upp till taxeringsvärdet. Därmed kan dessa företag stanna kvar inom K2-regelverket. S Svensson anser att det är bra att BFN tagit bort möjligheten för K2-företag att göra uppskrivningar på allt utom fastigheter. Han menar att företag som har behov av att kunna göra uppskrivningar bör klassificeras som ett K3-företag. E Törning tycker att det är ”gammal” redovisning att tillämpa taxeringsvärdet som högsta värde. Hon påpekar även att det är av förenklingskäl eftersom företag får ett taxeringsbrev där det står vad byggnad och mark är värderade till. Därför anser hon att denna gräns är bra.

4.2.2.4 Övriga synpunkter

Redovisningsekonomerna tror att det kommer att uppstå problem vid övergången från gällande regelverk till kommande K2-regelverk. Samtliga redovisningsekonome anser att K2-regelverket bör innehålla en beskrivning av hur övergången ska hanteras. De tror även att det kommer bli en del övergångsproblem när det gäller mängden upplysningar.

Framför allt då en del företag inte är vana vid att lämna upplysningar idag, men kommer att bli tvingade till det när de tillämpar K2-regelverket.

När det gäller upplysningskrav nämner samtliga redovisningsekonomer att upplysningar om sjukfrånvaro, könsfördelning i styrelsen och revisorns arvode är överflödiga. E Törning menar att grunden till dessa upplysningar är politisk. Hon tycker att det ska finnas krav på att företaget ska lämna upplysningar om hur de har intäktsredovisat. I Ekdahl tycker att företagen ska lämna mer upplysningar om större händelser. Som exempel nämner han att företagen gärna lämnar upplysningar om positiva händelser, men undviker de negativa. Ett krav på detta innebär att intressenterna får en bättre förståelse av företagets ekonomiska situation.

Vi frågade redovisningsekonomerna vad de ansåg om att K2-företag endast tillåts att tillämpa kostnadsslagsindelad resultaträkning. Samtliga anser inte detta som något problem, eftersom merparten av företag som kommer att klassificeras som K2-företag oftast använder sig av en kostnadsslagsindelad resultaträkning. Både S Svensson och I Ekdahl anser att utkastet endast innehåller en standardiserad uppställningsform av resultaträkningen. S Svensson tror att det föreligger en stor risk att ”formkraven går före en rättvisande bild”. E Törning anser att en mall för resultaträkningen är en förenkling, men medger samtidigt att hon har svårt att uttala sig om detta. Framför allt då hon som FAR SRS representant i utredningen för enklare redovisning vet att det kan komma förändringar angående uppställningsformerna. I Ekdahl påpekar också att med gällande regelverk anpassar företagen sina uppställningar och texter enligt mallar i ÅRL. Han anser då att problemet som uppstår vid övergången till K2-regelverket blir av utseendemässig karaktär, det vill säga det är uppställningarna och texterna som måste ändras och inte innehållet.

M Lövgren poängterar upprepade gånger under intervjun att med det kommande K2-regelverket blir redovisningsekonomerna väldigt begränsade och kanske upplever en dämpad kreativitet i redovisningen. Även S Svensson tror att detta kommer leda till en mindre rättvisande bild av redovisningen. M Lövgren menar att de företag som har behov

av att ge ut mer information och kanske då även en mer rättvisande bild bör tillämpa K3-regelverket. Dock säger han att det i slutändan är ”kronor och ören som räknas” och företaget bör se till förhållandet kostnad och nytta innan de beslutar sig för att tillämpa K3-regelverket istället för K2.

Samtliga redovisningsekonomer välkomnar en förenkling av redovisningsreglerna, men poängterar samtidigt att utkastet till K2-regelverket enbart är ett utkast. För tillfället anser redovisningsekonomerna att det största problemet med nuvarande utkast är övergången från BFNAR till K2-regelverket.

5. Analys

I analyskapitlet diskuteras och analyseras teori samt empiri, därefter knyts dessa samman. Det gällande regelverket jämförs med utkastet till det allmänna rådet för K2-företag under belysta problem.

5.1 Orsaker till ny företagsklassificering

I teorin nämnde vi att gränsvärdena har förändrats från 10/24 till 50-25-50. Denna förändring anser redovisningsekonomerna vara bra för utvecklingen av Sveriges företag, då den leder till att Sverige blir mer likt övriga Europas företagsklassificering. Det är därmed ett led i rätt riktning till en harmonisering inom EU. Vi tror att medlemsländerna i EU strävar efter att bli mer enhetliga samt bli ett stort handelsområde i framtiden, med liknande lagar och regelverk. Detta kan leda till att handel lättare sker mellan företag och konkurrensen inom EU ökar, följden blir att priserna måste pressas för att företagen ska överleva. Respondenterna anser att den nya klassificeringen är bra. Vi kan inte säga om 50-25-50 är en korrekt klassificering, däremot anser vi att det är bra att fler företag blir små företag vilket leder till minskade kostnader för redovisningen. En del av redovisningsekonomerna anser att den gamla 10/24-klassificeringen var för låg. Företag översteg gränsvärdena för enkelt och då främst 24 miljoner i nettovärde på tillgångarna. Som ett exempel nämns att ett litet företag med fastigheter enkelt översteg denna gräns och därmed klassificerades som ett stort företag.

Den största anledningen till förändringen som BFN påpekar, är att regelverket ska leda till en förenkling för företagen. Utgångspunkten är det enskilda företaget och det är framför allt dessa som vill se en förändring. De flesta redovisningsekonomerna nämner inte förenklingen som den främsta anledningen utan tror att den beror på en

harmonisering till EU. Vi anser att det är underligt att BFN inte har förmedlat anledningen till förändringen med ett starkare budskap.

5.2 Utkast till allmänt råd

BFN har gett ut ett allmänt råd som senare kommer att bli K2-regelverket efter vissa justeringar. Redovisningsekonomerna anser över lag att utkastet är bra eftersom alla regler finns i samma dokument, men dock saknar de en bättre uppställning av regelverket. E Törning hade hellre sett att reglerna i det allmänna rådet kommit först och sedan kommentarerna i direkt anslutning till dessa. Om BFN hade följt E Törnings råd, tror vi att detta hade underlättat för läsaren som då slipper att söka vägledning i flera olika delar av K2-regelverket. Vi ser även en förenkling när företag endast behöver rätta sig efter ett regelverk. De behöver därmed inte söka vägledning i flera regelverk som måste göras i dagens läge. Ett annat problem som E Törning upplever är att regelverket är detaljrikt men delvis obegripligt. Om BFN ska lyckas med att genomföra förenklingen måste K2-regelverket skrivas mer lättförståeligt så att alla läsare förstår. Vi är dock medvetna om att det är svårt att författa ett regelverk som både är rätt juridiskt och lättförståeligt.

5.3 Belysta problem

Under intervjun med BFN nämnde C Eriksson att det fanns vissa områden som var mer problematiska än andra under upparbetandet av K2-regelverket. Problemen som C Eriksson belyste ansåg även S-I Danielsson kan uppkomma vid tillämpning av K2-regelverket. Problemen kommer att analyseras nedan.

5.3.1 Aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar

S-I Danielsson anser att egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar skulle kunna bli ett problem, eftersom små företag får aktivera dessa kostnader enligt de gällande reglerna. I det nya regelverket kommer aktivering av kostnader inte vara tillåtet. Om företaget inte kan eller vill kostnadsföra hela kostnaden för forskning och utveckling direkt, blir de tvingade att gå upp i K3. Redovisningsekonomerna ser inte detta som något större problem eftersom det inte är många små företag som bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet. De ser inget problem med att företag med sådan verksamhet får gå upp i K3. Dock kan problem uppstå för dessa företag, som i många fall inte är stora företag. De blir då tvingade att tillämpa K3-regelverket, som tillåter aktivering av immateriella anläggningstillgångarna. Vi tror att problem kommer att uppkomma för de företag som bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet, som väljer att tillämpa K2-regelverket. Exempelvis kan det leda till att resultaträkningen försämras då de kostnadsför hela utgiften direkt istället för att ta upp den som en tillgång i balansräkningen. Följden blir att företaget visar ett sämre resultat och att nyckeltalen försämras. Om ett företag behöver ta lån och visar ett sämre resultat och en svag balansräkning, tror vi att de kan få svårt att beviljas lån. Detta hade inte uppkommit om BFN hade tillåtit aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar.

”Det går inte att ha en regelbaserad regel om immateriella tillgångar i K2 för det är så individuellt om man kan aktivera eller inte”, anser E Törning. Med detta menar hon att det är svårt att använda sig av regler när det finns en mängd frågeställningar¹⁰⁸ som ska besvaras för att utgifter för utveckling ska få aktiveras som en tillgång i balansräkningen. För att kunna besvara dessa frågeställningar anser vi att det är svårt att tillämpa ett regelverk som är baserat på regler. Det är därför svårt för företag med immateriella tillgångar att vara ett K2-företag och därför behandlas dessa tillgångar i K3-regelverket. E Törning anser även att det finns olika villkor att ta hänsyn till vid immateriella

¹⁰⁸ RR 15 p 45

anläggningstillgångar. Följden blir att dessa företag bör tillämpa K3-regelverket, som kommer att vara principbaserat.

BFN har som mål att förenkla för små företag. Vi anser att BFN har lyckats med detta då de har tagit bort de svåra reglerna för berörda företag, eftersom reglerna är komplicerade och att det finns många frågor att ta ställning till. Det kan exempelvis vara svårt att avgöra när forskningsfasen är avslutad och företaget får aktivera tillgången samt börja skriva av den direkt. Genom förenklingen i K2, där företag inte tillåts att aktivera egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar, flyttas problemet bara upp till nästa företagsklassificering. Detta anser både vi och S-I Danielsson vara ett problem, dock anser vi att förenklingen är bra men kunde ha gjorts på ett annat sätt i K2-regelverket. Vi anser att ett exempel på hur BFN kan tillåta aktivering av immateriella tillgångar i K2-regelverket är att endast tillåta aktivering under en bestämd tid. Detta löser dock inte hela problemet utan ett av de största problemen finns fortfarande kvar, det vill säga bestämma när forskningsfasen är avslutad.

5.3.2 Avskrivning av maskiner och inventarier

Vårt expertorgan, S-I Danielsson, anser att en huvudregel inom avskrivningar på fem år är bra men försämrar dock kvaliteten på redovisningen. Ett exempel på detta kan vara att företagen skriver av inventarierna på fem år istället för tio år, trots att den ekonomiska livslängden är tio år. Han anser även att denna förenkling har en för stark koppling till skattereglerna. Redovisningsekonomerna tycker dock inte att detta är en förändring, eftersom de flesta små företag redan tillämpar fem års avskrivning på inventarier. Redovisningsekonomerna från Ernst & Young anser att företag kan lösa detta genom att leasa anläggningstillgångarna istället för att köpa dem. De behöver därmed inte tänka på avskrivningsproblematiken och kan fortsätta att vara ett K2-företag. Vi anser att denna huvudregel är en bra förenkling, då företag får skriva av på fem år även om tillgången har en annan livslängd. Detta menar vi vara det bästa sättet som BFN kunde behandla avskrivningar på för att få en förenkling. Däremot håller vi med S-I Danielsson om att

förenklingen försämrar kvaliteten på redovisningen, då företagen inte väljer att skriva av på tillgångens ekonomiska livslängd. Ur vinstsynpunkt anser vi att det är bättre att skriva av under en längre period eftersom avskrivningen inte belastar årets resultat lika mycket.

5.3.3 Uppskrivningar

BFNAR tillåter företag att skriva upp anläggningstillgångar till marknadsvärdet. I det nya K2-regelverket har BFN förenklat detta genom att företag endast får skriva upp byggnader och mark till högst taxeringsvärdet. Detta anser E Törning vara "gammal redovisning". Hon tycker att redovisningen går tillbaka till den gamla ÅRL, men hon vill dock påpeka att detta endast har skett på grund av förenklingskäl. Företag får taxeringsbrev där det framgår hur mycket byggnaden och marken är taxerad till. Vi anser att det medför en förenkling då företag genom taxeringsbrevet vet exakt till vilket belopp de får skriva upp byggnader och mark. Detta kommer att förenkla för företaget eftersom de inte behöver anlita en värderingsman som kan bedöma marknadsvärdet. Följden blir färre kostnader för företaget. Ytterligare en anledning till att K2-regelverket endast tillåter uppskrivning av byggnader och mark tror vi kan vara att dessa till skillnad från övriga tillgångar är lättare att bestämma ett tillförlitligt och bestående värde på.

S-I Danielsson anser att uppskrivningar kan bli ett problem för små företag, eftersom de inte tillåts att skriva upp andra tillgångar än byggnader och mark. Redovisningsekonomerna ser dock inte att detta kommer att medföra några större problem, eftersom flertalet små företag oftast inte skriver upp andra tillgångar än dessa. Exempelvis anser S Svensson att det är bra att BFN har tagit bort möjligheten att göra uppskrivningar på allt annat än byggnader och mark. Han menar att det är bra att de företag som har behov av att göra dessa borde vara K3-företag. Vi anser däremot att uppskrivning av byggnader och mark kan bli ett problem för K2-företagen, då de kommer att få ta upp ett lägre värde i balansräkningen på byggnader och mark jämfört med det gällande regelverket. Om företaget är i behov av extern finansiering såsom lån kan kreditgivarna tveka då företaget har för lite tillgångar som säkerhet.

5.3.4 Övergångsproblem

Några av redovisningsekonomerna anser att det kommer uppstå problem vid övergången från gällande regelverk till K2. BFN och S-I Danielsson konstaterar att det finns sparsamt skrivna regler i utkastet angående övergångsbestämmelser. Därför kommer BFN, enligt E Törning, att komplettera detta i slutversionen av K2-regelverket. Vi anser att övergångsbestämmelser behöver göras för att det ska bli enklare och tydligare för redovisningsekonomerna. Det kan dock bli svårt att upprätta bestämmelserna så att de passar alla företag, men en övergripande mall borde upprättas för att underlätta övergångsproblemen.

De övergångsproblem som S-I Danielsson ser, handlar i första hand om poster som får finnas i företagets balansräkning i dag men som K2-regelverket inte tillåter. Ett exempel på detta är vid uppskrivning av anläggningstillgångar. Här ser vi att problem kommer uppstå för de företag som har skrivit upp andra typer av tillgångar som enligt det nya regelverket inte är tillåtet. Vi vet inte hur detta kommer att gå till, men om företag får behålla beloppet som de tidigare skrivit upp tillgången med blir detta inget problem vid övergången till K2-regelverket. Om företag däremot måste skriva ner tidigare uppskrivna belopp anser vi att problem kan uppstå, vilket i slutändan leder till att balansräkningen förändras. Ett annat stort problem som vi ser inom anläggningstillgångar är byggnader och mark som är bokförda till över taxeringsvärdet. Dessa måste skrivas ner till taxeringsvärdet om de är bokförda högre än detta. Följden blir att företag får lägre värderade tillgångar och problematiken med kreditgivarna kan uppstå även här.

Ytterligare ett övergångsproblem som kan uppstå är när företag har aktiverat sina utvecklingskostnader. Dessa måste enligt K2-regelverket kostnadsföras, även om de aktiverats tidigare räkenskapsår. Företag som vid övergången till K2-regelverket inte har tillräckligt med intäkter för att kunna täcka dessa kostnader blir då tvungna att istället tillämpa K3-regelverket. Om dessa företag väljer att tillämpa K2-regelverket kan det leda till ekonomiska svårigheter för dem. Därmed anser vi att det är tämligen uppenbart att företag som tidigare aktiverat utvecklingskostnader kommer att bli K3-företag.

Vid övergången kommer andra problem att uppstå för ekonomer inom redovisningsbranschen exempelvis vid inlärningsperioden av det nya regelverket. Det kommer att ta tid för ekonomerna att lära sig och tillämpa K2-regelverket, vilket i sin tur leder till att debiteringsgraden inte kommer att kunna vara lika hög som normalt i det inledande skedet. Det är därmed inte bara företagen som drabbas av högre kostnader utan även redovisningsbyråerna.

5.3.4. Övriga problem

5.3.4.1 Kostnadsslagsindelad kontra funktionsindelad resultaträkning

I teorin nämnde vi att BFN har begränsat K2-företagens möjligheter att påverka utseendet av sina resultaträkningar. I det kommande regelverket kommer enbart kostnadsslagsindelad resultaträkning att tillåtas. Ingen av redovisningsekonomerna tror att det kommer att bli något problem, eftersom de flesta små företag idag redan använder kostnadsslagsindelad resultaträkning. Redovisningsekonomerna anser att fasta rubriker är mindre bra, då företagen inte kan göra resultaträkningen tydligare för dess läsare. E Törning tror att vissa lättnader kommer att göras i den kostnadsslagsindelade resultaträkningen innan BFN ger ut det slutgiltiga regelverket. Vi skulle gärna ha sett en förändring angående BFNs utkast på detta förslag. För att göra den kostnadsslagsindelade resultaträkningen mer tydlig för dess läsare anser vi att BFN borde göra vissa lättnader. Ett exempel kan vara att BFN tillåter företag att branschanpassa resultaträkningen, vilket ger en mer rättvisande bild för företaget. BFN skulle exempelvis kunna ge ut olika mallar på hur resultaträkningen ska se ut för olika branscher. Ett problem kan då uppstå för de företag där det inte finns någon mall som är anpassad till just deras bransch, dock skulle dessa företag kunna utgå från en allmän mall. En aspekt som är positiv i BFNs utkast, angående standardiserad resultaträkning, är att jämförelsen mellan olika företag lättare kan göras då rubrikerna är samma.

5.3.4.2 Regelbaserat kontra principbaserat

K2-regelverket kommer att bli regelbaserat. Med det menas att företag inte får använda några andra regler än de som anges i regelverket. Flera av redovisningsekonomerna anser att det kommer bli lättare att tillämpa ett regelbaserat regelverk, då de inte behöver söka vägledning i flera olika regelverk. Vi anser att denna begränsning kan ses som ett problem då redovisningsekonomerna inte finner svaret i K2-regelverket. Gällande regelverk är principbaserat och då får redovisningsekonomerna först söka vägledning i BFNAR. Finner de inte svaret där får de söka i RR, URA med flera. Denna möjlighet kommer att försvinna och flera redovisningsekonome anser att kreativiteten i yrket kommer att hämmas. Vi anser att om alla redovisningsekonome endast följer ett regelverk och inte söker vägledning i andra, leder detta till en mer rättvisande bild för företagen. Om redovisningsekonomerna däremot finner olika lösningar på samma problem blir redovisningen mindre rättvisande. Trots detta anser vi att det är bättre att kreativiteten hämmas än att den rättvisande bilden försämras.

5.3.4.3 Försiktighetsprincipen

K2-regelverket kommer att bygga på försiktighetsprincipen, vilket S-I Danielsson anser är att gå emot harmoniseringen till EU. Försiktighetsprincipen innebär bland annat att företag ska kostnadsföra en utgift istället för att aktivera den, om det finns en osäkerhet i framtida nytta. Detta kan exempelvis ses i egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar där dessa utgifter enbart får kostnadsföras direkt. Merparten av EU-länderna tillåter värdering av tillgångar till verkligt värde, men detta kommer att förbjudas i K2-regelverket. Detta visas till exempel i uppskrivningar där företag endast får skriva upp byggnader och mark till taxeringsvärdet. K2-regelverket genomsyras av försiktighetsprincipen, vilket vi anser är underligt. Sverige vill harmonisera till EU genom upprättandet av K-regelverken och försiktighetsprincipen är att gå emot denna. Visserligen är BFNs huvudsyfte inte att harmonisera, men de borde ha haft detta mer i åtanke vid upprättandet av de nya regelverken.

5.3.4.4 SAMROB

Vi anser att det är underligt att BFN har utgått från att det blir ett samarbete mellan redovisning och beskattning, SAMROB, vid upparbetandet av K2-regelverket trots att det ännu inte finns något färdigt samarbete. Vad händer om det inte blir ett samarbete mellan dessa? Behöver delar av K2-regelverket i så fall omarbetas? E Törning påpekar att om det inte blir något samarbete kommer det att skapa problem. Om det däremot blir ett samarbete kommer det leda till förenklingar, vilket är ändamålet med samarbetet. Vi anser att om samarbetet blir av är det inte säkert att redovisningen blir bättre. Ett problem kan vara att beskattningen får för central del av redovisningen, det vill säga redovisningen går då mot ett mer skattedrivet tänkande. Det kan bland annat medföra att redovisningen inte ger en lika rättvisande bild. Problemet med intressenter kan uppstå även här. Trots att detta kan skapa problem är det ändå ett steg i rätt riktning för att förenkla redovisningen inom K2-regelverket.

6. Avslutande diskussion

I examensarbetets avslutande kapitel redovisar vi de problemområden som undersökningarna har visat. Därefter framför vi våra slutsatser samt intressanta områden för vidare forskning.

6.1 Problemområde inom K2-regelverket

I problemformuleringen nämns ett antal frågor som har styrt vår undersökning. Vår huvudfråga lyder:

- *Vilka huvudsakliga problem anser redovisningsekonomerna kommer att uppstå vid tillämpning av K2-regelverket?*

I undersökningarna har problem rörande följande områden påpekats av våra respondenter; aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar, avskrivningar på maskiner och inventarier samt uppskrivningar. Även övergångsproblematiken har setts som ett stort problem. Under intervjun med C Eriksson nämner han att BFN hade stött på problem inom ovanstående område vid upparbetandet av K2-regelverket. Samma problem nämnde även S-I Danielsson och redovisningsekonomerna.

Som vi diskuterade i analysen finns det problem inom ovanstående områden. BFN har löst dessa problem genom att företag som har komplikationer inom områdena får bli ett K3-företag. Med detta menas att företag som har upparbetat immateriella anläggningstillgångar och vill aktivera dessa måste bli ett K3-företag, där aktivering är tillåtet. Om företag vill tillämpa uppskrivning på annat än byggnader och mark, gäller

även här att de måste bli ett K3-företag. Avskrivningar kommer inte att bli något problem eftersom K2-regelverket tillåter samma regler som i det gällande regelverket, det vill säga planerlig avskrivning. Det nya regelverket tillåter även att företag får använda fem års avskrivning som huvudregel på alla dess tillgångar.

Övergångsproblematiken är det problem som redovisningsekonomerna upplever som det största problemet, det vill säga hur företagen går från BFNAR till K2-regelverket. De tre huvudproblemen kommer även att leda till övergångsproblem när de klassificeras som ett K2-företag. De kommer då att bli tvingade att följa K2-regelverket och därmed måste de korrigera sin balansräkning och resultaträkning. Om korrigeringen blir missvisande för företagets redovisning kommer dessa företag antagligen att tillämpa K3 istället för K2.

6.2 Slutsatser

Efter att ha analyserat resultaten av undersökningarna har vi kommit fram till ett antal slutsatser som beskrivs nedan.

De problemområden som redovisningsekonomerna nämner kommer inte att bli några större problem för K2-företagen, eftersom de flesta redan tillämpar reglerna som kommer att ingå i K2-regelverket. Problemen kommer inte att beröra många små företag, eftersom de inte har särskilt komplicerad verksamhet för de områden respondenterna nämner. BFN vill inte ha komplicerad redovisning i K2. Därmed måste de företag som har komplicerad verksamhet och specifika krav på sin redovisning, som K2-regelverket inte tillåter, istället tillämpa K3-regelverket.

Enligt BFN är kommande K3-regelverk huvudalternativet och K2 är en förenkling av detta. Vi tycker det är märkligt att K2 upparbetats före huvudalternativet. Varför upparbetar BFN K2-regelverket före K3? En anledning till detta kan vara att K2 ska vara enkelt att tillämpa. Om BFN upparbetar det förenklade regelverket först är det därmed lättare att urskilja vad som inte finns med i K2, vilket innebär att K3-regelverket kommer

att innehålla dessa regler. Dock kunde det ha varit lättare för BFN att först upprätta huvudalternativet, eftersom K2-regelverket har varit tidskrävande. Det är dock inte säkert att det hade varit mindre tidskrävande att upparbeta K3 före K2. Spelar det egentligen någon roll vilket alternativ BFN valde att upparbeta först?

Den kostnadsslagsindelade resultaträkningen med fasta rubriker som endast kommer att tillåtas trodde vi skulle bli ett problem, dock har vi fått ändra vår uppfattning eftersom de flesta företag redan använder denna indelning på sin resultaträkning.

K2-regelverket kommer antagligen att bli lättare att tillämpa eftersom det är regelbaserat. Ett regelbaserat regelverk borde medföra förenklingar då redovisningsekonomerna har fasta regler att följa, dock anser vi att en del frågetecken kommer att uppstå trots det nya regelverket. Därför borde BFN utforma K2-regelverket så att inga sådana frågor uppstår. Vi tror även att K2-regelverket kommer att byggas på i framtiden.

K2-regelverket kommer att innebära en hel del förenklingar för företag och ekonomer. BFN anser att de har förenklats för små företag, men frågan är om det verkligen har blivit en förenkling eller om de har begränsat K2-regelverket för mycket. De flesta företag som kommer att tillämpa K2-regelverket tillämpar redan flertalet av dessa regler och för dem innebär det inte en förenkling. BFN flyttar bara upp olika problem till K3-regelverket med tanke på att K2 är en förenkling av K3. För de företag som egentligen löper inom K2-klassificeringen kommer det att innebära högre kostnader när de måste gå upp till K3 och exempelvis redovisa fler upplysningar samt upprätta delårsrapporter.

Avslutningsvis har vi i detta examensarbete kommit fram till att det inte blir några större förändringar för små företag i Sverige, då de flesta redan följer liknande regler som kommer att gälla för K2-företagen. Vi tror att övergångsproblemen kommer att bli det största problemet för både företag och ekonomer. Detta gäller speciellt för företag som har mer komplicerad verksamhet och som inte vill gå upp till K3 utan vill tillämpa K2-regelverket istället.

6.3 Fortsatt forskning

Under arbetets gång har vi upptäckt flera ämnesområden som skulle vara intressanta att undersöka. När K2-regelverket är infört anser vi att en undersökning angående övergångsproblematiken skulle kunna ske. Hur stora blev övergångsproblemen för företagen? När K3 är färdigställt kan även övergångsproblem från K2 till K3 undersökas.

En annan intressant koppling är SAMROB, det vill säga sambandet mellan redovisning och beskattning. Vad kommer detta att innebära för företag och redovisningsekonomer? Hur mycket kommer skatterätten att påverka redovisningen?

En jämförelse mellan det färdiga K2-regelverket och BFNAR kan även studeras och leda till en intressant undersökning.

Källförteckning

Publicerade källor

Artsberg, Kristina (2003) ”Redovisningsteori – policy och praxis”, Liber Ekonomi, Upplaga 1:1

Bengtsson & Andersson (2004) ”Framtidens redovisningsregler för onoterade företag”, Balans, nr 6-7:2004

BFN, (2006) ”Allmänt råd om gränsvärden”, FAR INFO nr 1:2007

Bryman, Alan & Bell, Emma (2005) ”Företagsekonomiska forskningsmetoder”, Liber Ekonomi, Upplaga 1:1

Halvorsen, Knut (2003) ”Samhällsvetenskaplig metod”, Studentlitteratur Lund

Jacobsen, Dag Ingvar (2002) ”Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen”, Studentlitteratur Lund

Lundahl, Ulf & Skärvad, Per-Hugo (2003) ”Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer”, Studentlitteratur Lund

Patel, Runa & Davidson, Bo (1995) ”Forskningsmetodikens grunder – Att planera, genomföra och rapportera en undersökning”, Studentlitteratur Lund

Regeringens proposition 2005/06:116, ”Förenklade redovisningsregler, m.m.”

Smith, Dag (2007) ”Redovisningens språk”, Studentlitteratur Lund

Tholin & Larsson, (2007) ”Normgivning på redovisningsområdet”, Skatteparmen

Åsman, Mats, (2006) ”En gammaldags hårdrockare med hjärta för Leksand”, Redovisningskonsulten, nr 3:2006

Lagtext

BFN, ”Bokföringsnämndens VÄGLEDNING Årsredovisning i mindre aktiebolag”, (2007)

Samlingsvolymen 2007 del 1, FAR Förlag, Stockholm

Förordning (1988:1118) med instruktion för Bokföringsnämnden

Muntliga källor

Danielsson, Sven-Inge, auktoriserad redovisningskonsult, personlig intervju, 2007-11-26

Ekdahl, Iwe, auktoriserad revisor, personlig intervju, 2007-12-05

Eriksson, Claes, Bokföringsnämnden, telefonintervju, 2007-11-23

Elektroniska källor

BFN, <http://www.bfn.se/bfn/infobfn.aspx>, 2007-11-28

BFN, http://www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf, 2007-11-09

BFN, http://www.bfn.se/aktuellt/ny_normgivning.pdf, 2007-11-09

BFN, <http://www.bfn.se/aktuellt/aktuelltpgaende.aspx>, 2007-11-09

BFN, <http://www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx>, 2007-11-19

BFN, <http://www.bfn.se/redovisning/RAD/bfnar06-11.pdf>, 2007-11-19

BFN, <http://www.bfn.se/aktuellt/aktuelltpgaende.aspx>, 2007-11-07

BFN, http://www.bfn.se/aktuellt/Skillnadslista_K2K3.pdf, 2007-11-07

Carlsson, Pål, Nygren, Anna,

<http://www.blinfo.se/boksidor/eob/sok.gml?id=1058&term=K&limit=500>, 2007-12-05

Nationalencyklopedin, sökord försiktighetsprincipen

Appendix

Bilaga 1

Frågor till BFN

1. Vilka problem uppstod vid upparbetandet av K2 och vilka problemområden var svårast vid upprättandet?
2. Vilka problem tror **ni** att revisorerna kommer att stöta på vid tillämpningen av K2 och varför?
3. Vad har revisorerna och övriga intresseorganisationer ansett om remisserna som ni skickat ut?
4. Är det påtryckningar från revisorer och företag som har lett till förändringen av dagens redovisningsregler? I så fall, vad ville de förändra och varför?
5. Med de nya reglerna kan K2-företag välja att tillämpa antingen K2- eller K3-regelverket. Tror **ni** att många K2-företag istället kommer att tillämpa K3-regelverket? Vilka orsaker tror **ni** att företagen kommer att grunda valet på?
6. a) Kommer den löpande bokföringen att påverkas av det nya regelverket eller är det bara vid upprättandet av årsbokslut/årsredovisning som påverkas?
b) Om ja, vad påverkas i den löpande bokföringen och på vilket sätt?
7. a) Vi har läst i Balans (nr 6-7, 2004) att RRs rekommendationer ska plockas bort. Ska dessa plockas bort i framtiden? Vad grundar sig i så fall detta på?
b) Om nej, kommer RRs rekommendationer att uppdateras?
8. a) EU-harmonisering och önskemål om förenklade redovisningsregler är två bidragande orsaker till att K-reglerna har upparbetats/håller på att upparbetas. Finns det fler bidragande orsaker? I så fall, vilka orsaker?
b) Är avskaffandet av revisionsplikten en bidragande orsak till upparbetandet av K-regelverken?
9. Tillämpningen av IFRS för noterade bolag i Sverige infördes 2005. Var det detta som satte igång arbetet med K-regelverken eller sattes detta igång långt innan, t.ex. vid inträdet i EU?

10. Är det IASBs föreställningsram eller är det RRs rekommendationer som ligger till grund vid upparbetandet av K-regelverken? Var det några specifika delar ni grundade detta på?

11. När kommer K2-reglerna att införas? Blir det 2008-01-01 eller senare?

Bilaga 2

Frågor till Sven-Inge Danielsson

1. a) Har ni haft åsikter om en förändring angående den gamla företagskategoriseringen det vill säga 10/24?

b) Varför tror ni att denna förändring har skett? Vad kan den bero på?
2. Vad anser ni om de remisser som Bokföringsnämnden har gett ut? Anser ni att dessa kommer underlätta för revisorerna? I så fall, på vilket sätt?
3. Vid en intervju med Bokföringsnämnden nämnde de ett antal problem vid upparbetningen av K2-regelverket. Bland annat har de haft problem med ”aktivering av egenupparbetade immateriella tillgångar”, maskiner och inventarier samt intäktsredovisningen.

a) Varför tror ni att de hade problem med just dessa områden?

b) Vilka ytterligare problem tror ni kan ha uppkommit vid förenklingen av regelverket?
4. Vilka problem tror ni att revisorerna kommer att stöta på vid tillämpningen av K2 och varför?
5. Vad tror ni att de största skillnaderna kommer att bli för K2-företagen med det nya regelverket?
6. Med de nya reglerna kan K2-företag välja att tillämpa antingen K2- eller K3-regelverket. Tror ni att många K2-företag istället kommer att tillämpa K3-regelverket? Vilka orsaker tror ni att företagen kommer att grunda valet på?
7. K2 är uppdelad i ÅR och ÅB. Vilka är de största skillnaderna mellan dessa två?
8. I en skillnadlista som Bokföringsnämnden har gett ut nämner de att upplysningskraven kommer att bli färre. Hur kommer detta att påverka revisorernas arbete?
9. Hur väl insatta angående förändringen tror ni att de företag som hamnar inom K2 är?

Bilaga 3

Frågor till redovisningsekonomer

1. Vilken är din position i byrån och hur många år har du varit verksam i den?
2. a) Vad anser ni om en förändring angående den gamla företagskategoriseringen det vill säga 10/24?
b) Varför tror ni att denna förändring har skett? Vad kan den bero på?
3. Vad anser ni om utkastet till ”Allmänna råd” som Bokföringsnämnden har skickat ut?
4. Vilka problem tror ni kommer att uppstå vid tillämpningen av K2-regelverket och varför?
5. Vad tror ni att de största skillnaderna kommer att bli för K2-företagen med det nya regelverket?
6. Med de nya reglerna kan K2-företag välja att tillämpa antingen K2- eller K3-regelverket. Tror ni att många K2-företag istället kommer att tillämpa K3-regelverket? Vilka orsaker tror ni att företagen kommer att grunda valet på?
7. I en skillnadlista som Bokföringsnämnden har gett ut nämner de att upplysningskraven kommer att bli färre. Hur kommer detta att påverka ert arbete och företagets?
8. Hur väl insatta angående förändringen tror ni att de företag som hamnar inom K2 är?
9. Tror ni att företagen kommer att uppfatta det som en förenkling när de kommer att tillämpa K2-regelverket och varför?
10. Kommer ni att råda K2-företag som har mer avancerad verksamhet att istället välja K3?
11. Eftersom K2 är regelbaserat och nuvarande system är principbaserat, kommer era redovisningskonsulter att arbeta med dessa olika system samtidigt?